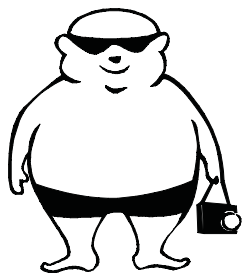

Byltén 1-2

Předsednictva První Pražské Pedagogické Pivní Peruti
Ročník IV/1-2 15. června 1998 5 Kč

Vážený čtenáři,

jen pro Tvé oči je připraven další Byltén, jedna z perel české literární tvorby. V čísle, jež právě držíš v rukou jsme pro Tebe připravili jedinečně aktuální vyprávění z poslední akce, která se odehrála ve stínu našich křídel - 4. ročníku Memoriálu Romana F. To je také důvod, proč jsme tak dlouho váhali s vydáním Tvého oblíbeného počeníčka. Tento fakt pak vede ještě k jedné skutečnosti, proč je právě toto číslo tak originální. Neustálým časovým posunem vznikl jakýsi retro Byltén, na jehož stránkách si můžeš připomenout události bezmála rok staré, a vrátit se tak do časů dávno minulých, a to přeci stojí za počkání.

Takže, milý čtenáři, chop se nového Bylténu a usedni s ním na nějaké pohodlné místo, nejlépe do hospody, neboť pouze tam budeš moci plnými doušky vychutnat originalitu a brilantní styl našich přispěvatelů.

Příjemné počeníčko Ti přeje

Redakce

Z obsahu

Pod křídly perutě

- 2 Tam u Jindřichova Hradce
- 4 Super fotbal extra speciál
- 6 Žalozpěv na těžký život květin
- 7 Poslední výstraha před popravou
- 9 Příprava absolventské exkurze do Chodska
- 10 Čornaja Sotňa r. p. i.
- 11 4. Memoriál Romana F.
- 16 Šifrovník

Z českých sudů a hájů

- 19 Sovička si přečetla
- 20 Město Žižkovo: Grandhotel Braník

Kam peří nedolétne

- 21 Expedice Tatry 98
- 22 Z bulharských lesů, hor a strání

Z kurníků aneb Co zaslechla sova

- 24 Z knihovničky KAKu
- 27 Recenze
- 28 Otazníky mláďi intelektuála
B. Raníka část 4. a 5.
- 31 B. R.: Můj »přítel« Georg Weiß
- 32 Smlouva Soběnova a Blanského

Příloha Internetovská pípa

Tam u Jindřichova Hradce

Odborně i lidsky náročné exkurze konané kolem poloviny září se už staly v prostředí naší katedry svébytným pojmem. Pomlouvačné hlasy, které tvrdí, že jde o akci v podstatě antifeministickou, musely by s hanbou umlknout při pohledu na prostor smíchovského nádraží, zaplněný v den odjezdu z podstatné části studentkami. Jen kolegyně pedagogky zde kupodivu zcela scházely.

Organizátoři exkurze, v září 1997 znovu směřující na český jih, správně tušili, že intenzita zážitků v Ratmírově a okolí nebude nijak zaostávat za okolnostmi pobytu v šumavském Arnoštově. Už skvěle vymyšlená cikcakovitě vedená trasa ve směru Praha-Písek-Tábor-Jindřichův Hradec uspokojila nejnáročnější příznivce netradičního způsobu cestování nalezáním co nejsložitějšího a co nejméně pravděpodobného přediva místních komunikací. Ty nás vždy někam dovedly, ale četná překvapení nás doprovázela téměř neustále.

Zlatým hřebem se však stala návštěva Bohem zapomenuté osady Štítné, jistě pojmenované po jednom z předhusitských velikanů. Jeho památník v obci tiše chátral - dokonce i plůtek kolem něj již z nemalé části zmizel. Bylo zjevné, že zvláště doc. Vlnas do sebe v této osadě vpíjel tiché šumění místního genia loci.

To už jsme se ale těšili do Ratmírova, který sice nebyl vybaven žádným místním velikanem, ale poskytl šťastné útočiště pro naše dlouhé a hlučné večery. Chatky umístěné u skvěle zatáčejícího rybníka nás přivítaly jako snad poslední hosty sezóny. Tím byla asi motivována až okázalá úcta prokazovaná nám starším pánem, který s neuvěřitelnou trpělivostí doplňoval stále znovu ubývající zásoby nápojů.

Pokud se někdo vydal na delší večerní procházku, mohl pozorovat neuvěřitelně pěkný měsíc na nebi nad rybníkem. Noční chodec může svědčit o tom, že radostné hláhlení studentů historie i jejich starších kolegů absolutně naplňovalo noční krajinu směrem k silničce mířící na Jindřichův Hradec. Zmíněná komunikace i samotný Ratmírov působily však večer jakýmsi těsně poodsunovým dojmem - místní obyvatelstvo nebylo k zahlédnutí. Měli jsme zkrátka kousek Jindřichohradecka sami pro sebe.

K zajímavé atmosféře dočasného útočiště charakteristického vzorku KDDD přispívala také skupina jakýchsi maringotek umístěných na okraji chatového tábora. Někteří účastníci exkurze je považovali za místo, kde se nalézají sprchy, jiní naopak přesvědčivě dokazovali, že jde o úly. Byli i tací, kteří se pokusili obě teorie logicky spojit. Neměli jsme však čas přiblížit se k příslušným objektům - náš přece jen příliš krátký pobyt neumožnil proto rozřešení tohoto zvláštního regionalistického tajemství.

S obvyklou profesionalitou i láskou zpracovaný itinerář exkurze bohužel výrazně podcenil zajímavost železniční zastávky na úzkokolejce v Kunžaku u Jindřichova Hradce. Její objekty svým umístěním a celkovým řešením areálu přímo volaly po detailnější a do hloubky jdoucí prohlídce. Snad se hlavní tvůrce programu poučí a při exkurzi na severní Plzeňsko dopřeje všem zastavení u železniční zastávky Strachovice nebo Trojany na trati Rakovník-Mladotice - tím spíše, že její část byla přednedávnm zrušena.

Kromě zastávek na železničních stanicích klapalo všechno perfektně. Nezapomenutelná zůstane pro účastníky např. mnohanásobně opakovaná zkouška mírových pistolek, kolektivně opatřených v sousední zemi a vybavených sadami poměrně laskavě dopadajících gumových projektilů.

Ještě více je třeba ocenit aktivitu nového odborně-pedagogického přírůstku katedry, který se ukázal být skutečným přínosem. Díky jeho trpělivě vysvětlovací skutečnosti jsme

pochopili, jak mnoho se všude kolem nachází skutečných i možných vzdušných bojišť, o jejichž existenci jsme dosud vůbec nic netušili, nemluvě o pohřebištích spadlých messerschmittů a jiných strojů, pokrytých bahnem a obeplovaných jihočeskými kapry a jinými vodními tvory.

Připojíme-li ke všemu dosud řečenému náhlé zatmění Měsíce, způsobené nenahraditelným Velikým Guru Františkem Parkanem nedaleko za Světlou nad Sázavou, není nutno už vůbec nic dodávat. Jmenovaný zde dokázal mobilizovat všechny své bezedné rezervy. Vynahradil si tak chybějící vhodný vodní tok, přes který tentokrát nemohl podniknout s veškerou svou výstrojí (obsahující tradičně především mnoho desítek plánek hradu Hus) klasický přebrod Blanice.

Není třeba se divit, že někteří méně zkušení účastníci exkurze dojížděli po všech zážitcích na smíchovské nádraží ve stavu naprosté duševní vyčerpanosti a dočasné nepoužitelnosti. Příště mají šanci vše zvládnout lépe, ale ne už tam u Jindřichova Hradce...

Protože zářijové exkurze jsou neopakovatelné a nenahraditelné, naskytá se nejbližší příležitost letos v září v širokém okolí městysu Plas. Na březích řeky Střely neboli Šalotky svůj bojový křest opět podstoupí (jistě úspěšně) také někteří příslušníci nejmladšího ročníku.

Ignotus

Pokladnice 97 formou výpravnou

Příjmy:

Z minulého roku převedeno bylo	___	260
Majklův doplatek za nezaplacenou útratu na Vánoční besídce 97, z níž se sám usvědčil	_____	50
Pivní zbytek, tj. to, co zbylo ze vstupenek na narozeninovou párty s doc. Čornejem a Mgr. Kalouskem	_____	174
Příspěvky těžce vymožené	_____	2000
Sponzor hlavní pan Čornej	_____	2000
Sponzor nic moc pan Majkl	_____	50
Sponzor tajný ŠuMiFe	_____	100
<i>Celkem tedy</i>	_____	4634

Výdaje:

Dary pro rozveselení vedoucích určené	_____	933
Kazeta ke zvěčnění výletu P P P P P do Anglie	_____	100
Nákup a šití slavnostních oděvů P P P P P firmou Anička	_____	400
Obnova razítka, zcizeného Pavlíčkovi, zakoupením nového i s polštářkem	_____	427

Podpora benáteckého fotbalového dorostu míčem	_____	500
Podpora pražského Svazu hluchoněmých schválená podnapilým Předsednictvem na jeho schůzi v Kotvě	_____	50
Pořízení obřadního utinacího meče k porážení pivních pohanů	_____	650
Raketová zábava při III. oslavách založení P P P P P	_____	288
Zapůjčení veselých kostýmů Santa Klause k dokreslení atmosféry českých vánoč 97 a vstrčení pana B. Pitauera do nich horem a spodem pak ven	_____	250
Xeroxové kopie pozvánek a vstupenek na akce P P P P P	_____	150
Ostatní důležité výdaje	_____	437
<i>Celkem pak</i>	_____	4185

Do roku 1998 se tedy pokladnice P P P P P přenesla skokem _____ 449

Expokladník

Super fotbal extra speciál

Sportovní příloha Bylténu

Uvnitř přílohy: Krev a pot na trávníku

Vše se změnilo po první brance

Malý Ratmírov, Česká Kanada - Dvoubrankovým vítězstvím nad celkem FC PedF UK Profesors se fotbalová reprezentace P P P P P rozloučila s fotbalovými trávníky a škvárou pro rok 1997.

V oboustranně výborně sehraném zápase, plném dramatických zvratů, skvělé hry individuální stejně jako kolektivní, sehrála roli rozhodujícího faktoru větší dravost mládí. Obrana Profesors měla velké potíže s rychlonohými útočníky P P P P P. Ve středové řadě se příliš nedařilo mírně mimo formu hrajícímu prvnímu dócovi, jehož však na postu hlavního špilmachra skvěle zastoupil dóca druhý. Bohužel ne všichni jeho spoluhráči oplývali takovou iniciativou, pohyblivostí a rychlostí. Během celého zápasu byla Liberátorova branka neustále napadána rychlými brejky Pětipéčkařů, kteří nejdříve prvním gólem našťípili vaz do té doby skvěle hrajícím Profesors, aby jej pak druhým gólem definitivně zlomili. Celý zápas byl přenášen lokální Pospíšil TV SPORT Company s.r.o., která nedovolila vstoupit na hřiště konkurenčním televizím společností TV NOVA a ČT 1 ke škodě miliónů příznivců sportu s bílým kulatým míčem (golf, volejbal, pingpong, fotbal).

Kapitán FC PedF UK Profesors známý jako Čornoj panter o zápase po zápase

Dvojici nejzkušenějších fotbalistů takzvaně »dělajících« hru FC PedF UK Profesors tvoří společně s doc. Vlnasem doc. Čornej. Je opravdovou osobností nejen výkony na hřišti, ale také ve fotbalovém zákulisí. Je obklopen hlavně mladými a talentovanými hráči, pro které se stal zářivým vzorem. »Snažím se klukům radit, ale také je občas pochválit,« popisuje své postavení lídra mužstva. »Já osobně jsem hlavní dirigent a samozřejmě nejlepší hráč mužstva!« dodává skromně stále usměvavý kapitán u sklenice Regenta po skončeném zápase proti P P P P P v Ratmírově. »Dnešní prohru svého mužstva neberu vůbec tragicky. Soupeř nebyl lepší jen měl více štěstí. Při prvním gólu mi podklouzla

noha, takže jsem ve skluzu netrefil míč a soupeřův hráč skóroval. Při druhém gólu jsem hráče a míč ani neviděl, takže to opět nebyla moje chyba. Svoje spoluhráče mohu za dnešní výkon pouze pochválit, hráli opravdu skvěle a jsem hrdý na to, že jsem jedním z nich. Náš brankář si po celý zápas zachoval stoický klid a i přes dva obdržené góly byl naší hlavní oporou. Hoši v obraně byli jako apoštol Petr, byli totiž jako skála, stejně nepropustní a drsní. Naše záloha byla spíše útokem, tak mocně totiž dotírala na soupeřovi hráče. Útok bych pak srovnal s těžkou panskou jízdou, pod jejímiž kopyty se obracelo v prach veškeré soupeřovo snažení. Bohužel přesto jsme prohráli 2:0.«

S kapitánem Profesors hovořil-nehovořil Uchelele.

Uchelele

Zeptali jsme se Alexandra Karolyiho předsedy disciplinární komise ČMFS

*Během zápasu PFFFF proti FC PedF UK Profesors došlo na obou stranách k několika diskutabilním faulům, které nebyly potrestány. Co vy na to?

Hráči, kteří faulovali, jsou prasata a zaslouží si smrt, ale na rovinu, ti hráči, kteří si po faulu lehli do trávy a mlátili bolestí hlavou o zem, jsou zas na druhou stranu simulanti a herci, a zastřelil bych je proto taky.

*Co jste jako delegát ČMFS říkal na způsobilost terénu na hřišti?

Že stojí za h...o a že takto upravenou plochu by nepřijala ani prasata za svoje rochniště. Správce stadionu bych proto i s celou rodinou a možná i s celou vši Malý Ratmírov nechal zastřelit.

*Před zápasem a po něm se proslýchalo, že jste přijal od členů PFFFF úplatek 1 000 000 \$ výměnou za zfalšování výsledku v jejich prospěch. Hodláte se k tomu nějak vyjádřit?

Je to lež a nejapná pomluva mých kolegů z ČMFS a členů představenstva klubu FC PedF UK Profesors. Nemohu reagovat jinak než tím, že je všechny nechám zastřelit.

*Děkujeme za rozhovor.

Uchelele

Nezvedení fanoušci zase řádili

Smutnou tečkou za krásným sportovním zážitkem, kterým bezesporu zápas v Malém Ratmírově byl, se stalo noční řádění raudies v místní kempové restauraci, kde byl těžce postřelen gumovým projektillem hráč mužstva Profesors, záložník B. Z., který svému zranění a alkoholu na místě podlehl.

Uhrin zatím o změně sestavy pro Rijád nepřemýšlí

Trenér reprezentačního mužstva ČR Dušan Uhrin nehodlá měnit svoji nominaci pro turnaj FIFA v Rijádu. Na otázku reportéra redakce Byltenu ohledně zařazení hvězd PFFFF do reprezentace odpověděl: »Sestavu nedoplním ani o Mikesku ani o Grunta, jenom chlastaj pivo.« Dále se náš první trenér vyjádřil i k celému utkání v Malém Ratmírově. »Obě mužstva hrála mizerně, jako reprezentační trenér jsem však záviděl skvěle připravený terén hřiště. Podobnou úpravu plochy bych uvítal i v Rijádu, neboť moji chlapci jsou na takovýto terén zvyklí a, jak ukázalo několik našich zápasů s Maltou, jsou schopni plně využít jeho výhod a následně pak zvítězit.«

Uchelele

Zápas byl hlavně věcí brankářů

Výhrou 2:0 PFFFF nad FC PedF UK Profesors skončil všemi fanoušky netrpělivě očekávaný zápas roku. Hráči nastoupili kolem šesté hodiny na ne zrovna nejlépe připravený trávník, za nějž si domácí ratmírovští pořadatelé vysloužili přísné napomenutí hráčů obou mužstev. Rozhodčím zápasu byl Nejvyšší, který na celý zápas shůry bedlivě shlížel. Při útočné hře obou mužstev se vyznamenali zejména oba brankáři, kteří si několikrát vysloužili potlesk několika desítek (jedné) přihlížejících diváků (divaček).

Uchelele

Zpráva o slavnostním aktu volby nového Náčelníka PPPPP aneb Žalozpěv na těžký život květin

Že život plyne jak voda a že smrt je jako moře, o tom zpívá moudrá a trefná píseň pánů Voskovce a Wericha. O pravdivosti jejího textu se můžeme přesvědčit dennodenně na nespočetném množství příkladů. Vezměme si za vzor třeba takovou květinu-slunečnici, která se z nevhledného a odpudivého semene pomalu přeměňuje, nejprve v již nepoměrně hezčí zelený stonek s listy, aby následně naplno zazářila ve vší kráse svým jasně žlutým květem. Svůj život pak slunečnice končí s podzimem, kdy po splnění svého poslání, zachování rodu v semenech, hyne a vrací se zpět do lůna matičky země, kde je jako na živiny bohatý humus svědkem vzniku životy nového.

Takovouto, ne-li ještě hezčí, slunečnici byl i bývalý Náčelník PPPPP Tomáš Mikeska. Obdobně jako zmíněné suché semeno nejdříve klíčil v půdě domovské katedry, kde s ubíhajícími měsíci sílil a rostl, aby pak s několika dalšími slunečnicemi ze stejného pole dal naplno zazářit své kráse jako Náčelník nově vzniklé organizace PPPPP. Semeny v jeho případě jsou jednotliví příslušníci PPPPP a jasným žlutým květem pak je jeho práce plná něhy a citů, které jsou Tomášovi tak vlastní.

Bohužel i Náčelník se svoji tvůrčí prací vyčerpával, a tak postupně chřádl a chřádl, až byl skoro úplně uchřádlý. A tak z posledních sil splnil svoji poslední povinnost - dát život novému Náčelníkovi-květině. Ač svou podstatou despota, podvolil se a nechal proběhnout demokratické volby, v nichž byl tajnou volbou pod dohledem bedlivé volební komise zvolen

nový Náčelník. Volby se mohli účastnit pouze legitimní příslušníci PPPPP, kteří se 8. 10. 97 do hospody Na hrádku dostavili v hojném počtu, docenty a jiné čestné funkcionáře nevyjímaje. O kandidátech na nejvyšší funkci se v kuolárech u piva živě diskutovalo. Volební kampaň načasovaná přesně na čas večere pak probíhala na ostří nože, kdy si během samotného jídla nemohl být nikdo jistý svým smažákem, dokud ho neměl důkladně protrávený na dně žaludku. Bohužel nutno dodat, že všichni kandidáti do funkce užívali spíše nátlakových metod (např.: *»jsme z jednoho ročníku, tak mě koukej volit, nebo ti...«*), a opomíjeli tak osvědčené metody, jakými jsou volební guláš, panák něčeho ostřejšího či malá roztomilá mandarinka.

Samotný akt volby pak byl věcí čistě osobní podobně jako návštěva toalety. Po vykonání voleb se osazenstvo sálu vrátilo zpět z politickomocenských výšin na zem k pivu, jehož konzumace po opadnutí volební nervozity rázem rychle vzrostla. Volební komise se odebrala do ústraní, aby mohla v poklidu sečíst (nebo zfalšovat) volební lístky. Hosté se pak postupně začali rozcházet domů či do jiných hospod, takže volba nového Náčelníka slavnostně skončila. Toho večera se ještě Náčelník Tomáš Mikeska pak samou radostí, že splnil, co si předsevzal, proměnil, jako slunečnice zmíněná na počátku, v humus a s vizí posledního svého aktu (míněno slušně), kterým bylo předání náčelnické funkce v Benátkách nad Jizerou, spokojeně zvald.

!POSLEDNÍ VÝSTRAHA PŘED POPRAVOU!

Článek tento jest věnovaný všem neplatičům ročních poplatků do chudé pokladničky bohulibé organizace PPPPP. Jest pouze mírným varováním a je spíše cílen na vyvedení těch nebohých hříšníků ze scestí.

K sepsání těchto několika řádků jsem byl inspirován věrnou podobností kmenového zřízení novoguinejského lidožroutského kmene Bataků s kmenovou organizací PPPPP. První velkou shodou mezi oběma komunitami jest, že obě mají ve svém čele všemocného a krutého náčelníka-pohlavára. Druhým styčným bodem pak jest bezesporu víra neb náboženství: Batakové věří v krvavého Boha války Mikšu, který jest svým odpudlivým zobrazením i čarami, kterými disponuje, velmi podobný Měsíčnímu Guru sektářů PPPPP. Poslední třetí velkou shodou obou skupin jest téměř závislostní obliba jedné dominující pochutiny. Zatímco u pětipěčkařů jest touto božskou manou pivo v jakémkoliv množství, barvě či stupni, u Bataků jest zmíněnou nejmilejší poživatinou maso lidské na všechny známé způsoby uklohněné. Vedle podobností jsou však i rozdílnosti mezi oběma seskupeními. Tou, kteráž se jako první ponejvíce neznalému poukazuje, jest geniální právní systém Bataků a zejména pak možnost bleskového přenesení rozsudku nad lumpem do praxe, k zachování míru a blahobytu celku vedoucí. Je bez nejmenší pochybnosti, že převzetí podobného systému, jak bude dále zmíněno, by bylo velkým přínosem pro PPPPP. V následujícím textu je zřízení Bataků psáno písmem normálním, návrhy na možné užití u PPPPP jsou vedeny v kulatých závorkách.

Batakové jsou lidojedi, avšak při požívání masa zachovávají určitá, podáním zasvěcená pravidla. Jedí pouze lidi řádným soudním řízením k smrti odsouzené, aneb při určitých zločinech postižené. Snědí je slavnostně v hromadné schůzi lidu (Mikulášská besídka, výročí vzniku PPPPP, docentské narozeniny). Snědení po utnutí hlavy je přístřením trestu (za neplacení ročních příspěvků, hanění piva a organizace).

Rozsudek je vykonáván takto - odsouzenec vedou za vesnici (hospodu), tam ho přivážou ke kolu a zezadu pohlavár utne mu hlavu šavlí rázem. Vesničané hned ještě z teplé mrtvolky kousky masa odřezávají dle jistého pořádku a nad ohněm vesele plápolajícím je rychle opéci nechávají a polykají, někteří i syrové kousky hltají (zde si myslím, že nebudou pražádné větší obtíže, likvidace sviňky Kristýnky pětipěčkaři byla provedena s obdobnou důkladností a precizností).

Variace na základní schéma jsou ovšemže možné. Když se například odsouzenému šešulka neusekne, nýbrž nechá. Následuje pak výjev velice rozrušující. Pohlavár mohutným hlasem oslovuje vesničany, hledě jejich mstivost a krvelačnost proti nešťastníku až k zuřivé šílenosti roznítiti: »*Toť největší padouch*

z naší dědiny, on usiloval o záhubu nás všech...», volá zvучným hlasem, i první na něho na živého se vrhne, kus masa z jeho předloktí nebo z tváře mu vyřízne a krev kapající z masa vysrkne, v tom již ostatní - jest jich velký dav - jako dravé šelmy na nešťastníka se sápour s křikem velikým. Každý máchá malým, schválně k té hostině dobře nabroušeným nožem a z těla jeho si uřízne kousek masa tak velký, aby jej pohodlně mohl spolknouti. Vše se děje neobyčejně rychle. Do toho povyku zaznívá tlukot jejich hudebních (Pivoli), velmi hrubých dřevěných nástrojů (hlasů). Při popravě je vždy velký hřmot a vřava hemžících se mezi sebou útočníků. Nešťastník ještě žije a může při úplném vědomí sám viděti, jak jeho maso pojídají. Upírá na své vykonavatele vytřeštěné oči, pozoruje radostné posušky a výkřiky zuřivců rozdivočelých pohledem na živou, vřelou, kouřící krev. Nešťastník je sněden nadobro, maso od hnátů odřezáno, takže holé kosti z něho trčí. Ohlodané kosti jako trofeje zavěšují se na památku v obecném domě (na katedře, nebo v prostoru auly).

Pohlavár, jenž v čele vesničanů odsouzence načíná, má právo odřezat si z něho nejlepší kousky, to jest ty partie, které mu nejvíce chutnají, někdo jí rád uši a tváře, jiný dolejší část břicha, jiný maso z vnitřní strany nadloktí a ruky atd. Vnitřnosti házejí psům (nováčci PPPPP), kteří svou porci s nemenší hltavostí jedí jako jejich páni. I pánům a psům velmi chutná. Aby ne, když mnohdy mlsají tyto pochoutky s citrónovou šťávou, nebo osolené, aneb aby byla pikantnější, posypané červeným na prášek rozetřeným pepřem.

Pro labužníky je příprava obřadem velmi vážným až slavnostním. Ponejprv kůži z masa stáhnou, načež vaří maso v hrncích s rozličným kořením. Někdy snědí celého zajatce i jeho mozek, někdy jedí pouze maso z dlaní a ramen, ostatní maso ponechávají guru (šéfkuchaři), aby z něj urobil léky (paštiky) a talismany (sulc).

Ač se to na první pohled nezdá, Batakové dokáží i odpustit, nic však není zadarmo, a tak odsouzený po složení finanční kauce, má-li na ni, přijde pouze o jednu ruku. Doufám, že předešlá vlídná slova oslovila ty, jež se svojí vinou dostali vůči PPPPP do situace odpadlíka vůči zbytku kmene. Apeluji na ně, aby se polepšili a zaplatili, nebo budou snědeni při příští plenární schůzi členstva.

Uchelele

PS. Pro ty, co neví, jak chutná lidské maso:

Tepelně upravené (vařené) lidské maso ztrácí na svém objemu a částečně i chuti, která je za syrova mírně nasládlá. Např. z flákoty lidského lýtka dostane stolovník po zpracování jednohubku velikosti dlaně, navíc velmi hutnou. Použití příboru na předkrojení je tak takřka nezbytné. Vůně lidského masa, když se z něj kouří, je ne nepodobná vůni hovězího. Teplá pára vystupující z člověčiny je tak vlhák a lahodná, že kdo to neví, nikdy by netušil, z kterého savce maso toto pochází.

Příprava absolventské exkurze do Chodska

Nápad na pořádání absolventských exkurzí se zrodil v hlavičkách současných pátáků. Jelikož exkurze, pořádané katedrou dějepisu, jim po skončení školy budou chybět patrně více než semináře z pedagogické psychologie, rozhodli se v nich alespoň symbolicky pokračovat. Každý rok o prázdninách tak vyrazí partička vážených magistrů, doktorů, docentů, atd. pod přísným dohledem svých bývalých studentů na pětidenní výjezd, který se zdánlivě nebude lišit od těch klasických. Na druhý pohled ovšem oko zkušeného alkoholika zjistí, že v itineráři je méně místa věnováno historickým pamětihodnostem, ale o to více aktivnímu odpočinku. Též odpadnou náročné dopolední dvacetikilometrové štreky, které budou redukovány co do počtu, to do vzdálenosti. První absolventská exkurze proběhne letos v srpnu a pod záštitou její přípravy se vypravilo několik členů PPPPP prozkoumat terén. Potenciální absolventy exnáčelníka Tomáše Mikesku a exkaplana Majkla doplnil Martin Majer s Bohoušem a Bobanem. Pouze dva pátáci se dají vysvětlit tím, že zbylí trpí nedostatkem času ve snaze absolventské mety vůbec dosáhnout.

Ubytování bude zajištěno v rekreační budově plzeňského pajdáku ve vsi Rybníky, coby kamenem do Německa dohodil. Velmi pohodlné spaní nám narušovala jediná věc: Exčelňa strašlivě chrápal a nezabralo ani to, že Martin klečel u jeho postele hodinu s prosíkem o chvíli klidu. To je jedna z věcí, která se musí rozhodně doladit. Druhou je jídlo. Snídaně, které se skládaly z dvou krajíčků a kusu ně-

čeho (nepodařilo se identifikovat), jsme ještě v kocovině rádi oželeli. Ovšem u pátečních večerních šunkofleků a sobotních bramboráků musíme věřit, že se kuchařkám náhodou nepovedly.

Co se ovšem týče pivního zázemí, je vynikající. Hospoda leží strategicky 50 metrů od ubytovny. Gambáč za pětku, panáky jednotně za šestnáct, šipky, kulábr a hlavně flegmatický výčepák, který zůstane, dokud se kalí. Ti nejtřejší pak mohou pokračovat v jídelně ubytovny, kde jsme si i v pátek udělali neplánovanou diskotéku s účastníky zde probíhající konference. K tanci a poslechu hrál na klavír Majkl, který k němu musel být díky svému stavu doslova dovlečen. Jak se později přiznal, pletly se mu černé a bílé klávesy, ale protože jsme na tom nebyli o nic líp, nikdo nic nepoznal.

Tlumočnickem srpnové výpravy se po předvedených výkonech stal právem Martin Majer. Jeho znalost románštiny ve svém východoslovenském dialektu se ukázala být skutečně nepřekonatelnou. Veselé historky z cikánského prostředí nejhůře snášel Bohouš, který ač dosahuje vojenské míry pouze s vysokými podpatky, několikrát se smíchy praštil hlavou o strop Felicie. Své polyglotské dovednosti dokázal pak Martin na tržišti v Domažlicích, kde si s několika vietnamskými stánkaři popovídal v jejich mateřtině.

A abych nezapomněl, je tady v okolí spousta památek...

Robert de Vuillant

ČORNAJA SOTŇA radí, pije, informuje

Zatímco v Intergalaktickém chrámu hřmí rekviem za rok 1997 a pozůstalých dvanáct měsíčků polyká slzičky, autor těchto řádků jednou rukou otevírá dobře vychlazený černý Gambrinus a druhou vytlouká do klávesnice svého starožitného komputru zprávu o činnosti ČS za minulý rok.

Devadesátý sedmý nebyl v naší organizaci zrovna rokem bouřlivým; ba možno dokonce říci, že se vlastně nedělo takřka nic. Teprve detailní, skoro mikroskopický pohled odhalí několik důležitých událostí, které si zaslouží zmínku. Především došlo k dokončení a publikování Stanov ČS, které byly připojeny jako příloha ke Stanovám PPPPP.

Pro jejich autory (známého státoprávního odborníka doc. PhDr. JUDr. et ThDr. Josefa Baxu, DrSc. a černopivistického blouznivce A. K. K. K.) tak skončilo tříleté období těžké dřiny při jejich koncipování a vyznavači černého zázraku mohou konečně pít na solidním legislativním základě.

Další novinka vyplývá ze smutného zjištění, že nejstarší bossové našeho gangu (nebo alespoň někteří z nich) odejdou koncem tohoto akademického roku na zasloužený odpočinek do pivní Valhaly, kde jim bude k dispozici pivo s ohříváčkem a budou moci (možná už trochu nemohoucně) laškovat se statnými valkýrami, takže vyvstala potřeba obsadit alespoň křeslo nejvyšší někým mladším. Kým, o tom byly vedeny dlouhé spory, ale v tuto chvíli už je jasno. Tak jako první ženou ve vesmíru byla soudružka Valentina Těreškovová, tak první ženou v čele černopivistů bude slečna Kamila Kučerová, neboť tak rozhodla vůle lidu. God save the Kamila!!!

A co Černý Piťha? ptají se jistě ti, kteří baží po cenách, trofejích a vyznamenáních? Pouze vrozená skromnost brání níže podepsanému přiznat, že tentokrát byl oceněn on sám, takže vězte, že držitelem Černého Piťhy za uplynulý rok se stal člověk, který stál u zrodu našeho hnutí a kterého jistě všichni dobře znáte. Ještě musím podotknout, že tradiční tvůrkyně našeho vyznamenání Anička Huliciusová tentokrát zřejmě dosáhla svého uměleckého vrcholu - proti jejímu loutkovému Piťhovi vypadá Michelangelův David jako žebrák z předměstí Bombaje.

Tak, a to je všechno. S prázdnou lahví v ruce se s vámi loučí váš dobrý strýček Kryštof, pro něhož je tento elaborát zřejmě posledním příspěvkem do Byltěnu, neboť pokročilé stádium stařecké demence mu brání v další novinářské činnosti. Jestli bude tato rubrika ještě někdy pokračovat, to už závisí na někom úplně jiném. A proto sbohem! (S pivem!) Nebo ještě lépe: SKOL!

Kryštof Pivomysl Kudláč-Jirenský

Opět za pivem tam a zase zpátky aneb 4. Memoriál Romana F.

Vážení hostinští, buďte tak hodní a tomuto opilci zapište do vybraného okénka jméno své hospůdky (může být i razítko) a počet vypitých piv. Pokud zapíšete i čas, ušetříte nás spousty pozdějších nesrovnalostí, které plynou z nedostatku mozkových buněk, protože se v ranních hodinách nejsme schopni upamatovat, kde a kdy jsme předešlý den byli a co jsme tam dělali.¹⁾

Studená desítka lepší teplé dvanáctky

Dovolte mi tedy, abych potrápil těch pár zbylých paměťových buněk a vyprávěl vám příběh, který se skutečně udál mezi Mladou Boleslaví a Benátkami nad Jizerou. Jedno páteční ráno, v slavný to den pracujícího lidu, sešli se na jednom pražském autobusovém nádraží poutníci, aby vykonali svojí každoroční pouť za krásami naší vlasti a trochou piva. Od prvního půllitru je čekalo padesát kilometrů, a tak využili služeb místních přepravců a najali si autobus. Problém byl v tom, že podobný nápad dostalo dalších asi sedmdesát cestovatelů, a tak dopravní prostředek přecpán byl a celá skupinka si nemohla po náročném čarodějnické noci odpočinout a nasbírat nové síly. Byli však silní a

vydrželi, dokonce občas prohodili i vtípnou glosu nad ostatními sedícími. Po výsadbě na mlado-boleslavském nádraží se po několika neúspěšných pokusech usadili na místní komunikaci, držíce v ruce už zaslouženou odměnu za náročnou cestu v podobě velkopopovické desítky za deset peněz. Všichni byli v naprosté pohodě, pouze vý-

čepní z občerstvení pronesl při razítkování pivometrů jedovatou poznámku: » Chtěl bych vás vidět večer!« K jeho velké škodě se mu vyslovené přání nespnilo. Od tohoto

přivítaly čistě prostřené stoly a bílé ubrusy. Jeden z nich, říkali mu Kubelík, využil ihned znalosti místního prostředí a po detailním zopakování celé abecedy je usadil k jakémusi béčku.²⁾ Dvanáctka z Budějovic jim zamotala hlavu tak, že po odchodu z tohoto lokálu se celé procesí rozpadlo na několik skupinek a dohromady se prakticky dalo až když nový den klepal na dveře. Početnější část se vydala do místního grandhotelu, dva nejmenovaní jedinci³⁾ pak zmizeli na jednu stranu, další dva na stranu druhou.⁴⁾ Zmizení prvních dvou

pána se pak celé procesí vydalo na dlouhý, asi stometrový, přesun do další občerstvovny - restaurace U Bičičů, kde chvilku čekali na zachrastění klíče v zámku, a pak mohli

Byl to náročný pochod

li v klidu » vychutnat« dvanáctku Klášter, sladkou jako turecký med. Start do celodenního putování se jim tedy vydařil a pokračovali do místního kulturního zařízení, kde je

bylo posléze vysvětleno velice pragmatickými důvody, navštívili totiž schůzi jedné české parlamentní strany, kde jeden z nich zneuctil svého kolegu historika, který se ke

všemu kdysi zajímal o stejnou peri-
odu českých dějin,⁵⁾ tím, že po jeho
slavnostní řeči na něj slavnostně vy-
strčil svou krásnou prdel a zmizel.
Nepřítomnost dalších dvou se však
zjistit nepodařilo. Všichni poutníci
se pak alespoň na chvíli setkali
v hospůdce, nesoucí název Ko-
canda, na kterou jen
tak nezapo-
menou,
neboť
jim

čali tříštit do skupinek, jedna šla
pěšky po jedné straně řeky, druhá
po druhé a třetí, nejpočetnější (os-
mičlenné), se podařilo naskládat do
jednoho jediného autíčka a velice
hbitě se přemístit do Benátek. Za di-
vokou jízdu dostal řidič slušně za-
placeno, takže spokojenost byla
na obou stranách.

Trpěl pouze
samotný
R. F.,
z a -

A byl máj - květinové děti se radovaly

tam bylo moc a moc dobře. Uvnitř
totiž nejen že měli dobré pivo, ale
i hrací skříňku, z níž se po vhození
nějaké té mince linula hudba, jakou
si pivomilové přáli. To je uchvátilo
natolik, že seděli a pili a posloucha-
li a tancovali, až se započalo stmí-
vat, což byl, vzhledem k tomu, že
byli sotva ve třetině svého putování,
dosti závažný problém. A opět se za-

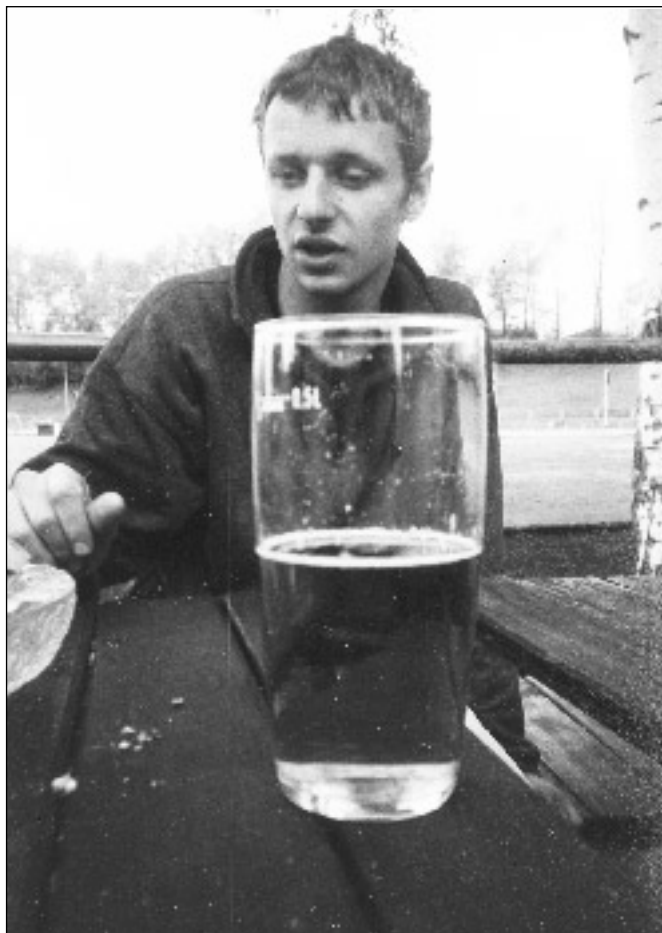
vřený v kufru. Takto dojeli do Bom-
by, kde jeden druhého začali kousat
do ucha a válet se po sobě, měli na
to totiž dosti místa na mezi, kde po-
píjeli další z nespočtu pivek. Po ero-
tických hrátkách a přesunu do ja-
kési tmavé, nehezké krčmy, již ná-
sledoval všemi uznávaný Piči bar,
kde se skupinka rozrostla o několik
dalších členů a o něco větší pak vy-

Vrcholné soustředění na Staďáku v Benátkách

razila k Samcovi. V krásném podvečeru se jim zachtělo zpívat, vybrali si však takový repertoár,⁶⁾ který se nelíbil místním štamgastům, a ti pak chtěli všechny pějící poutníky zmlátit. Ještě že i tady měli své známosti, a k fyzické konfrontaci tak díky jednomu dočasněmu mrzákovi našťastí nedošlo.⁷⁾ Již notně společensky unavení cestovatelé a cestovatelky, nesmím zapomenout na tři příslušnice opačného pohlaví, které na sebe vzaly nelehkou úlohu společnic, přešli Burzu⁸⁾ a odebrali se k poslední štaci, na místní fotbalové hřiště. Nutno ještě dodat, že díky rychlému startu a Kocandě byly vynechány takové benátecké skvosty, jako jsou lokály U Horvátů, U Vola

či U Srba. Na místním sportovním areálu je už čekala Skrčená Hana, dobrá to duše, nejen točící o půlnoci pivo, ale i na žádosti většiny přítomných ohřívající párky. Na hřišti se také všichni šťastně setkali a mohli tak společně zakončit dlouhý den. Ten pro většinu končil na postelích fotbalistické ubytovny, někteří pak ještě do ranních hodin obdivovali krásu noci a hvězd nad hlavou. Po několika hodinách spánku následovala společná snídaně a kulturně - sportovní program v podobě zápasu malých fotbalistů a místních volejbalistek. Po poledni se pak začali věrní poutníci pomalu rozcházet, každého pak provázela nějaká ta příhoda. Jednoho domů

Face of the Year 98

dopravily jeptišky a během cesty ho osvětil duch svatý, neboť se jal zasednout s prázdnou kapsou do jedné z nejluxusnějších restaurací ve Staré Boleslavi a jeho svatozář pak vyvedla místní servírky zcela z míry a ty mu nejen že odpustily úplaty, ale ještě mu orazítkovaly pivometr,⁹⁾ druhému se pak stala nehoda v autobuse, kde potupně vrhl, další

pak chlastal až do dalšího dne.

To byl tedy příběh, kde hlavní roli hrálo pivo. Kdo se neúčastnil, prohloupil, nemusí však zoufat, neboť zase přijde květnové ráno a na nejménovaném nádraží se sejdou poutníci, aby vykonali pouť za pivem tam a zase zpátky.

Aragorn

¹⁾ Úvodní slovo k pivometru 4. Memoriálu R. F.

²⁾ Stůl místními označovaný jako B, předchází A, následuje C. Tak alespoň pravil Kubelík.

³⁾ Boban a Majkl

⁴⁾ Sluníčko a Cynik

⁵⁾ Historik M. Ransdorf mimo jiné Kapitoly z geneze husitské ideologie, Praha 1986 nebo Vzťah Prahy a Tábora v bádání o Jakoubkovi ze Stříbra, FHB 9, 1985, s. 33-88.

⁶⁾ Internacionála apod.

⁷⁾ Mrzákem jest Petr Š. díky noze v sádře.

⁸⁾ Tak se v Benátkách říká autobusovému nádraží.

⁹⁾ Na tomto místě plním slib a zmiňuji restauraci Rybářská bašta ve Staré Boleslavi, abych dostal slibu dotyčného hladovce, že za poskytnutí stravy se dotyčná restaurace dostane do časopisu. Chudáci netušili do jakého.

Natus est 98

Tramvaj č. 9 pomalu uhání dopravní špičkou ucpanými ulicemi Prahy, za okny se jí popraskané fasády žižkovských činžáků. Všude je až moc živo, hlavní město si užívá. U kostela na Sladkovského náměstí v restauraci Crazy Horses hraje hudba a vrchní roztáčí prvního Lobkowitze pro přichozí hosty. Usměvavé oči přichozích přikyvují při dotazu jestli si dá panstvo pivo. Rty se špulí do trychtýřků a pěnlivý mok mizí ve vyschlých ústech. Přichází energeticky vyhlížející mladík, kterému jdou všichni v ústrety. Buď pozdraven Náčelníku, tví věrní již čekají, aby s tebou vše oslavili narozeniny dvou starších našeho kmene. Dva vráskami a jizvami z bojů posetí stařešinové již skutečně zasedli na vyvýšený kopec odkud obklopeni dalšími ctihodnými muži a ženou kmene se slzou v oku shlíží na mohutný ryčící dav, který si žádá jejich slov. Pětípěčkaři přináší dary svým otcům, pro staršího z nich docenta Čorneje nesou krásný husitský klobouk, pro mladšího stařešinu Kalouska vycpaninu jeho rodového zvířete. Půllitry letí ke stropu stejně jako narozeninový dort, který zanechává nesmazatelnou šlehačkovou stopu pětípěčka na stropu restaurace a tudíž i v dějinách. Atmosféra je jako dělaná pro návštěvu Haliny Pavlovské, při kytáře rozjetí prváci hlaholí z plných plic a rozhání u starších příslušníků PPKPP temné chmury o budoucnost organizace. Všichni se cpou jako nezjednaní u studeného občerstvení a la Boban, Blanka, Hanka a Jadviga.

Tramvaj č. 9 pomalu uhání liduprázdnými, prázdňnými ulicemi Prahy, za okny se jí popraskané fasády žižkovských činžáků. Všude je mrtvo, hlavní město spí. U kostela na Sladkovského náměstí v restauraci Crazy Horses hraje hudba a vrchní roztáčí posledního Lobkowitze pro odcházející hosty. Ospalé oči mizejících jsou hluché na dotaz jestli si dá ještě někdo z panstva pivo. Rty se kříví do opileckých grimas a pěnlivý mok rozlitý na zemi mizí ve vlhkém hadru na podlahu. Odchází troskovitě vyhlížející mladík, kterému jdou všichni z cesty. Buď sbohem Náčelníku, tví věrní na tě nepočkali, aby s tebou vše doslavili narozeniny dvou starších našeho kmene.

Uchelele

Šifrovník, zkratkovník a rozlušťovník

Tento suchý výčet jmen a šifer, jimiž jsme se podepisovali v dosud vydaných číslech Byltěnu, byl veden především snahou vyjasnit tu složitou spleť značek, kterou si pořádně nepamatoval ani leckterý z členů redakce. Byl to tedy zřetel paměťový, avšak už při samotném sestavování seznamu vyšly najevo takové zajímavosti jako je např. kouzelná hra významů jednotlivých šifer, snaha zmást čtenáře záměrným prohozením šifry dvou autorů, a naopak někdy nic neříkající zkratka počátečních písmen autora, který jako by postrádal fantazii. Věřím, že ačkoliv pro »zdravé jádro« PPKPP jsou všechny použité pseudonymy, zkratky a šifry již dávno známé, najde se ještě někdo, komu jejich odtajnění koenečně umožní jít si to s autorem vypořádat.

Jan Šuma

- eb-: Eduard Burget; Zpráva o založení KAKu, II/1, s. 4.; Advent ve stylu KAKu, III/1, s. 9-10;
- fa-: František Grunt; Exkurze do Itálie. Před branami věčného města, III/3, s. 3-4;
- jn-: Jitka Nohejlová; Čtyři zásady konzumentek rumu aneb Proč je rum lepší než chlap, III/1, s. 15;
- jpk-: Jana Kočíšová; ITINERÁŘ OSLAV NAROZENIN DOC. ČORNEJE A MGR. KALOUSKA, konaných 26.

3. 1997 v břevnovské restauraci Na Hrádku, III/2, s. 4;
- krk-: *Antonín Karel Kryštof Kudláč*; Flekovská akademie, III/1, s. 8-9;
- kufa-: *Jakub Cenek, František Grunt*; Exkurze do Itálie. Florencie, III/3, s. 3;
- lč-: *Tomáš Mikeska*; Oslava prvního výročí založení PPPPP, II/1, s. 1-3; Supertajné volby proběhly, II/1, s. 8;
- maj-: *Michal Řezáč*; Ve stínu křídel, nikoliv pivních, II/3, s. 19; Zoufalost 96, III/1, s. 10;
- nčl-: *Tomáš Mikeska*; Inspekční cesta do Arnoštova, II/2, s. 1-2;
- pš-: *Petr Šámal*; Čekají nás nové rukopisné boje?, II/2, Příloha de Byltén, s. II-IV; Česká mytologie podruhé, II/3, Příloha de Byltén, s. II-IV;
- tp-: *Tomáš Pavlíček*; Sovička si přečetla, II/3, s. 16-17; Sovička si přečetla, III/1, s. 11-12; Sovička si přečetla, III/2, s. 16-17; Sovička si přečetla, III/3, s. 15-16;
- 007: *Jan Chodějovský*; Pouští a pralesem, III/3, s. 17;
- Anna Huliciusová, Michal Řezáč*; Mým magnátům, III/3, s. 18;
- B. E. Nátký: *Roman Ferstl*; Otazníky mláďí intelektuála B. Raníka. 1. Úvodní inspirace, III/1, s. 14; Otazníky mláďí intelektuála B. Raníka. 2. První polibek múzy, III/2, s. 21-22; "Vážný Ruby Cohne...", III/2, s. 22; Otazníky mláďí intelektuála B. Raníka. 3. První polibek lásky, III/3, s. 22-23;
- B. Raník: *Roman Ferstl*; Zpráva o Memoriálu Romana Ferstla, I/2, s. 1-3; "Uvedený dopis Paulanera...", II/3, s. 20; "Pivaři" ze svatojiřské stěny, III/1, s. 16; "Cesty ve znamení kříže" a piva?, III/2, s. 23; Opilé jaro národů, III/3, s. 23-24;
- Beef&Eater: *Tomáš Pavlíček, Michal Řezáč*; Anglie, III/3, s. 6-12;
- Boban: *Robert Novotný*; KLADSKO 96, II/2, s. 7-8;
- Civil: *Petr Šámal*; Konferenční horečka v podání 5P, III/2, s. 2-3;
- Dóca: *Petr Čornej*; Z italského skicáře, III/3, s. 5;
- Doktor: *Jakub Tůma*; 2. výročí vzniku PPPPP očima doktora, II/3, s. 2; Kauza ATB, III/2, s. 21;
- Dr. R. As: *Jan Šuma*; "Milá Romano...", II/1, Příloha de Byltén, s. 7; *Roman Ferstl*; "Již dlouhou dobu...", III/1, Příloha de Byltén, s. II;
- Geofrey: *František Grunt*; Šumived dohrál, III/1, s. 3-4;
- Jan Očenášek & Josef Baxa*; Hospoda Boleslavská, III/2, s. 14-15;
- Jan Šuma*; Pár slov o hospodaření, I/1, s. 2-3; Nad prvotinou Jana Buryánka, III/1, s. 13;
- K. K. K. & Majkl: *Antonín Karel Kryštof Kudláč, Michal Řezáč*; NOVÝ PIVNÍ KALENDÁŘ NA ROK 1997, II/3, s. 11-15;
- Kap. Ján Šumived: *Jan Šuma*; Věc: Zpráva o letním pivním putovním táboře 96 (dále jen LPPT) diverzní skupiny První Pražské Pedagogické Pivní Peruti (dále PPPPP), II/2, s. 9-13; Věc: Zpráva o letním pivním putovním táboře 96 (dále jen LPPT) diverzní skupiny První Pražské Pedagogické Pivní Peruti (dále PPPPP), pokračování, II/3, s. 5-8;
- Krůta: *Jana Kočišová*; Chrám i tvrz aneb Pan Eisner by určitě jel s námi, II/3, s. 9-10;
- Kryštof 'Pivomysl' Kudláč-Jirenský: *Antonín Karel Kryštof Kudláč*; The Gentle Art of Black Beer Drinking aneb Obrana černopivismu, I/2, s. 3-4; Čornaja Sotňa radí, pije, informuje, II/1, s. 3-4; Pivo a pivisté v severské mytologii, II/3, s. 17-19; ČORNAJA SOTŇA radí, pije, informuje, III/1, s. 6; Pivo jako magický prostředek

- čili Stručný průvodce dějinami pivní magie, III/2, s. 18-19; O sektě "pivničnicků" v kraji Královéhradeckém, III/3, s. 19-20;
- Kubelík: *Tomáš Pavlíček*; Roztomilá jízda aneb Polskými rovinami, II/2, s. 3-7; Život pro razítka (ad Nejasná zpráva o konci P P P P P), III/2, s. 10;
- Legolas: *František Grunt*; Za pivem tam a zase zpátky, III/2, s. 11-12;
- Majkl & Anička: *Michal Řezáč, Anna Huliciusová*; Přátelé, Kamarádi!, II/2, s. 15;
- Marek *Đurčanský*; Tomáš Hindl (1784-1869). Chvála piva, III/1, s. 15;
- Martin *Sekera*; Ze slavné hospodské minulosti, III/2, Příloha Pivologie aneb Tudy kráčelo pivo, s. I-VII; "Slavné redakci Byltěnu P P P P P v Praze...", III/3, s. 19;
- Maruška Kecavá: *Jitka Nohejlová*; *** Průzkum ***, III/3, Příloha de Byltěn, s. IV;
- Michal *Řezáč*; Co se chystá v P P P P P, I/1, s. 3-4;
- Miloš *Sládek*; O moci piva, III/2, Příloha Pivologie aneb Tudy kráčelo pivo, s. VII-VIII;
- Mirek Spáčil: *Michal Řezáč*; O myších a pivech aneb Den závislosti, III/1, s. 5;
- Mirek: *Miroslav Flieger*; Vzpomínka na Opočno, II/3, s. 10;
- MUDr. Cvach: *Michal Řezáč*; "Váš problém Drahoušku zdá se...", II/1, Příloha de Byltěn, s. 7.;
- MUDr. L. Ant: *Roman Ferstl*; Za služby se platí, II/2, Příloha de Byltěn, s. II; "Píši Vám kvůli...", II/3, Příloha de Byltěn, s. II; "Vážená sexuální poradno...", III/2, s. 20; *Jan Šuma*; "Vážený teame...", III/1, Příloha de Byltěn, s. II;
- MVDr. Men. Gele: *Jitka Nohejlová*; "Pane doktore...", III/3, Příloha de Byltěn, s. III;
- Náčelník: *Tomáš Mikeska*; LPPT - Týden pivních snů aneb Putování po vlastech českých I. (8.-15. 7. 1995), I/2, s. 7-9; - POZOR - POZOR -, II/1, s. 2; Mým pivařům !!!, III/2, s. 8-9; nepodepsáno: *Tomáš Pavlíček*; Deník Rafaela Tomáška. I. Boj o deník - reportáž, II/3, s. 2-4; Zpráva o deníku Rafaela Tomáška, III/1, s. 2-3;
- O'Bidiah & Uchelele: *František Grunt, Filip Velímský*; Lid versus... Zpráva o stavu zoufalců druhého ročníku, III/1, s. 10;
- OBA: *Jan Očenášek, Josef Baxa*; Šedý losos a Pražská krysa aneb Krajem Gambrinusu, Nektaru a Platanu, III/3, s. 13-14;
- Pavel Vašák*; Ta krásná léta šedesátá s Pivonýrem, III/1, s. 7-8;
- Pokladník: *Jan Šuma*; Ekonomický koutek, II/1, s. 5; Trocha čísel, II/2, s. 13-14; Kasa 96, III/2, s. 13;
- PPN: *Robert Novotný*; Viděno z druhého konce stolu aneb Nejasná zpráva o konci P P P P P, III/1, s. 4-5;
- Roman Ferstl*; Geneze P P P P P aneb Co se dělo, I/1, s. 1-2;
- Ruby Cohn: *Antonín Karel Kryštof Kudláč*; "Dear Mr. B. E. Nátký...", III/2, s. 22;
- Světlana Lazarová*; Co přineslo "české pivo" Bulharsku?, III/2, s. 18;
- T. P.: *Tomáš Pavlíček*; Exkurze snů (subjektivní faktografický koncentrát), I/2, s. 4-6;
- Tizi: *Jitka Nohejlová*; Vita Jituli aneb Jak svízelná může být cesta do P P P P P, III/1, Příloha de Byltěn, s. III-IV;
- Uchelele: *Filip Velímský*; Exkurze do Itálie. Příjezd, III/3, s. 2; Exkurze do Itálie. Návrat, III/3, s. 4;
- Vít Vlnas*; VZPOMÍNKA NOVOKŘTĚNCOVA, III/2, s. 6-8;
- Y. Šuma: *Jan Šuma*; Ekonomický koutek, I/2, s. 6;

Sovička si přečetla

Pivo pro Venezuelu vaří více než půlstoletí Čech Roubíček

Když si chce dát Venezuelan v hospodě pivo, objedná si Polar. Má jistotu, že si pochutná. Podle znalců chutná jako něco mezi pivem z Plzně a Krušovic. Není divu, na jeho výrobu totiž už víc než půlstoletí dohlíží Čech Karel Roubíček.

Vysoký jedenaosmdesátiletý muž dojíždí do své kanceláře v caracaské čtvrti Los Cortijos jenom třikrát týdně. *»Ted' už moc nepracuji, na konci roku toho nechám úplně. Po Novém roce budu raději cestovat, už se moc těším,«* plánuje muž, který léta stojí v čele bezkonkurenčně největšího pivovaru ve Venezuele. *»Patří nám devadesát procent trhu. Pokoušel se sem prorazit Heineken, ale neúspěšně, musel zase odejít,«* pohupuje se Roubíček spokojeně v koženém křesle a oči se mu vesele blýskají.

Do Jižní Ameriky utekl Roubíček jako sládek z kutnohorského pivovaru před nacisty společně se svou sestrou krátce po začátku války. V Polaru se před pětapadesáti lety zjevil skoro náhodou. Na inzerát, kterým čerstvě založený pivovar sháněl sládky, Roubíčka tajně přihlásil jeho švagr. Přes druhého a prvního sládky se vypracoval na technického ředitele. Pak se stal ředitelem generálním. *»Měl jsem štěstí a nebál jsem se práce,«* shrnuje Roubíček svůj zázračný recept na oslnivou kariéru.

Jeho pivovar ročně vyrobí sedmnáct milionů hektolitrů piva, což je téměř navlas tolik, kolik jich za rok vyprodukují všechny české pivovary dohromady.

Na začátku, v roce 1943, byl Polar jen břečka nevalné chuti i pověsti .

»To pivo se nedalo pít, chyběly mu bublinky. Dali jsme hlavy dohromady a jeden inženýr na koleně vyrobil takový strojek, který vhněl do piva kysličník uhličitý. Taky jsme dělali pivo hořčí a správně ho vychladili,« vzpomíná na začátky Roubíček. Dnes se Polar prodává vychlazený na teplotu těsně nad nulou. Čišníci občas musí lahve ohřívát nad párou, aby mohli hosty vůbec obsloužit.

Jakmile se pivovar rozjel, začal se Roubíček ohlížet po jiné práci. Vrhł se na kukuřici. *»Postavili jsme továrnu na kukuřičné lupínky, ale ty nešly moc na odbyt, tak jsme je pomleli a prodávali jako kukuřičnou mouku. Ta se prodává moc dobře,«* usmívá se Roubíček... Všechny produkty, jež Roubíčkovy továrny vyrábějí, má vystaveny na dlouhé polici ve své luxusní kanceláři, která díky tomu trochu připomíná koloniál.

Největší celoživotní láskou pro Roubíčka zůstává jeho jedenáctistupňové pivo Polar. Experimentuje s tmavým pivem, jako novinku nyní do výroby zavádí pivo light, vyrábí i limonádu. *»Je hrozně sladká, vůbec ji nemám rád. Děti ji ale zbožňují,«* podivuje se naoko Roubíček. Ví dobře, že když si děti v mládí oblíbí značku Polar, budou ji chtít i v dospělosti. O další konzumenty mrazivého piva se ve slunné Venezuele Roubíček nemusí strachovat ani v penzi.

(MF Dnes 8, 1997, č. 297, s. 1,8, 19. 12.; podepsáno Daniel Zásměta)

Město Žižkovo: Grandhotel Braník

Každý, kdo navštíví město Žižkovo a ubírá se od nádraží přes Husův park rovně za nosem, dojde nakonec na Staré město, které skýtá pamětihodnosti obdivované laickou i odbornou veřejností. Ten návštěvník Tábora, který však hodlá město poznávat po všech jeho stránkách, měl by hned na začátku této jistě poučné, i když poněkud únavné trasy odbočit za autobusovým nádražím doleva (myšleno geograficky, nikoli politicky - pozn. autora) a nechat se vést svým nosem tam, kde je cítit onu božskou, nahofklou a čtenáři jistě dobře známou vůni píp. Za malý okamžik dorazí na roh ulice, kde se s elegancí antického chrámu a s majestátností gotiky tyčí svatostánek tábořských pivopijců - »Grandhotel« Na Braníku.

Při první návštěvě zdá se být docela obyčejný, ale hned napodruhé zde člověk rád zůstane o několik hodin déle. V modrošedém přítmí lokálu svižně prolouvá trojice číšníků s plnými korbely piva (chamtivější hosté jistě ocení, že se zde obvykle čepuje správná míra) a jemně nachové nosy štamgastů se pravidelně noří do pěny. Hlasitý hovor (tématem jsou, jako snad všude u nás, fotbal a ženy) a tu a tam i zpěv dotváří společně s vrískáním hracích automatů celkovou atmosféru putyky, která houstne stejným tempem jako tma za okny. Okolo osmé hodiny je výčep vždy zaplněn a začínají se objevovat tzv. »nemodří« (vojáci z místních kasáren), kteří tu tráví příjemnější část svého zeleného údělu a z dlouhé chvíle vyvolávají potyčky s domácími. Až do zavíracíky je tu proto zapovězená kritika fotbalových klubů FC Sparta Praha a Dukla Tábora. Jakékoli slovní otírání se o čest

těchto klubů se trestá mírnou důtkou, sprostou důtkou nebo pěstní důtkou.

Táborští starousedlíci jsou však obvykle spíše vlídní a k bližšímu seznámení s nimi samými nebo jejich peněženkami je nejlepší sehrát tu několik partií mariáše, ferbla či jiných neméně užitečných a ducha osvěžujících her. Před několika lety se tu pořádaly dokonce i velkolepé šachové a kulečnickové turnaje, ale pro hluk v sále se od toho upustilo.

Veselou zábavu ukončuje Na Braníku, podobně jako jinde, vrchní po desáté hodině tím, že už nedá pivo ani škemralům, a pro ty, kteří nemohou odejít po svých, milosrdně objedná taxík.

Aby byl popis »Grandhotelu« Braník kompletní, zbývá ještě dodat jednu historickou či literární zajímavost. V padesátých letech se Braník stal hlavním stanem pětépáků. V jejich řadách byl všem notorům notoricky známý voják Kefalín, který ve zdech »Grandhotelu« udatně bojoval za větší popularitu piva ve společnosti a za větší oblibu tohoto nápoje. Patří tak k duchovním předchůdcům PIVU, a proto se doporučuje uctít na tomto místě jeho památku nějakým důstojným způsobem. Návrhy zasadit zde na počest vojína Kefalína pamětní desku však tábořské městské zastupitelstvo a okresní vojenská zpráva pod nicotnými záminkami odmítají. Doufejme, že se alespoň v budoucnu podaří uctít tohoto našeho velkého pivopijce nějakým přijatelným způsobem.

Restaurace Na Braníku, Tábor, Kollárova (pivo Regent 10° - 9.50, Budvar 12° - 12.50 Kč).

PIVU ZDAR!

Expedice Tatry 98

Přestože se tato akce nekonala pod křídly perutě a ani nebyla tolik o alkoholu, většinu posádky tvořili věrní členové P P P P P, a proto se s jejím zhodnocením odvažují vystoupit právě zde. Nápad přejít hřeben Nízkých Tater v únorovém mrazu se zrodil v hlavě horského vůdce Peřana a k této šílenosti se připojili zbylí členové výpravy: lékárník Jakub, známý čtenářům Bylténu pod uměleckým jménem Doktor, tahoun a prošlapávač sněhu Šiša a pomocný učitel Boban.

Teprve v pátek 13. února v očekávání odjezdu mezinárodního rychlíku Laborec jsme si uvědomili strašlivý fakt, že budeme celý týden odříznuti od všech zdrojů alkoholu. Pokusili jsme se ještě s Šišou nakoupit něco malého na cestu, ovšem vzhledem k časové tísní se nám to nepodařilo. Trn z paty nám vytrhl kamarád Pepan, který cestoval stejným vlakem se svými přáteli do Popradu. S plechovkovejma Staroušema si nechal pomoc celkem s ochotou. Horší to bylo s červeným vínem, které se snažil obhájit vytáčkou, že si chce zítra udělat svařák. Neobhájl. S laškou Becherovky, kterou vezl jako dárek své slovenské hostitelce, si poté taky nechal říct a tak jsme se docela slušně upravili. Asi ve tři v noci už nebyla v kupé ani kapka alkoholu a poslední možnost představovalo dobytí jídelního vozu. Po absolvování náročného pochodu (ten vlak měl snad tři kilometry) však úsilí nepřineslo ovoce, protože jídelák se prostě někam ztratil. Dodnes nechápu kam.

Probuzení bylo krušné. Přestupní spoj, který nás měl dovézt do základního tábora, byl zrušen, a tak jsme se k němu museli dostat »náblížkou« přes Margecany, což je městečko kus od Košic. K polednímu jsme stanuli konečně

v Telgártu a čekalo nás víc jak kilometrové převýšení na Královu Holu. Po třech hodkách spánku nic moc. Zpočátku se šlo docela v pohodě, ovšem s přibývajícimi metry jsme se začali bořit do tajícího hlubočáku a příjemné sluníčko vystřídala vichřice a mlha. Odměnou pro nás byla meteorologická stanice s malou předsíňkou, která čekala na vrcholu. Zde jsme mohli přenocovat a naposled dosušit věci.

Počasi ráno odpovídalo těm nejhorším představám. Vidět bylo tak na patnáct metrů, řádl El Nino a ještě k tomu Celsiova ručička ukazovala nulu, takže se těžký hlubočák pěkně bořil. Poprvé jsme ztratili cestu asi po sto metrech a pak ještě nespočetněkrát. Odpoledne se trochu vyjasnilo, takže aspoň bylo vidět před sebe a celkem bez úhony jsme dorazili na chatu Andrejcovku. Její komín ovšem někdo zabeđnil a my se museli spokojit se zimou, což by tolik nevađilo, ovšem při vlhkosti vzduchu 101% neměly naše věci šanci doschnout. Když se druhý den rozednilo, byly mokré úplně stejné.

Intenzita sluníčka, které se v pondělí objevilo, nás naplňovala zoufalstvím, neboť naše kroky stále těžkly. Za celý den namáhavé chůze jsme ušli asi třetinu plánované cesty a mohli jenom vzpomínat na zavržený nápad vzít si sněžnice. Aby nebylo smůly málo, chaty naznačené na mapě u Kolesárové (nikdy nevěřte slovenským mapám!) zčistajasna zmizely, asi jako ten jídelák. Museli jsme tedy hodit bivak, který k usušení našich věcí rozhodně nepřispěl.

Po ránu jsme se pro jistotu hned několikrát ztratili (nikdy nevěřte slovenskému značení!). Sice brzy vysvitlo sluníčko, ovšem místo tepla do našich srdcí přineslo jen zoufalství. V tajícím sněhu jsme jeden stometrový úsek zdolávali

dokonce hodinu, kdy každý krok znamenal propadnout se po pás a jak to Peťan příznačně nazval, »je to morál«. Ve vyšších polohách byl na hřebeni našťestí sníh sfoukaný a tak jsme mohli nasadit pro nás neskutečnou rychlost normální chůze. Řádl sice takový vítr, že jsme museli jít v úhlu 45°, ale to nám vůbec nevadilo. Alespoň nám došlo, jak točí božský Majkl své klipy. Časovou ztrátu jsme ale už nedohnali a vytoužená cha-ta Ramža pro nás zůstala v nedohlednu. Bivak znamenal díky snášejícímu se mrazu docela katastrofu. Rtuť teploměru klesala ke dnu závratnou rychlostí a všechny věci, které byly dosud jen mokré, začaly kamenět.

Téměř probdělá noc nám moc sil nepřidala. Ještě hůře ale dopadly naše

boty, ze kterých zmrzlá voda udělala kus železobetonu. Asi po hodině rozmrazovacího úsilí se nám podařilo do nich dostat, i když jejich pohodlí bylo zhruba stejné jako u obuvi sicilského mafiána, putujícího na dno Středozemního moře. V tuto chvíli padlo konečné rozhodnutí, že to dneska zabalíme, neboť výstup na Ďumbier a Chopok by byl za těchto podmínek sebevraždou. V poklidu jsme došli do sedla Čertovica a zde pokořili první vytoužené půllitry. K radosti nám přispělo i zjištění, že naši porazili Ameriku a hned jsme to oslavili. Dotyk s civilizací však byl celkem bolestný a zbytek cesty do Prahy jsme strávili s pěkným bolehlavem.

Robert de Vuillant

Z BULHARSKÝCH LESŮ, HOR A HOSPOD

Na přelomu července a srpna letošního roku byla pověřena úderná četa P P P P P terénním průzkumem bulharských pohoří a intersticiálních měst. Po výsadku v Sofii jsme zajali občana Bulharské republiky a chytře volenými otázkami jsme vyzvěděli souřadnice nejbližší hospody. Po vyzrazení koordinátů bylo třeba zajistit nerušený průběh operace, přičemž se zmíněný občan ukázal býti poněkud přebytečným, ba překážejícím. Jako by stále nechápal důležitost naší akce, vytrvale se nás držel a snažil mást různými protichůdnými informacemi. Rozhodli jsme se ho zbavit. Vzali jsme situaci do vlastních rukou a taktickými úskoky jsme našemu průvodci zmizeli. Za pár minut se ukázal cíl, v němž naše četa urychleně vyhledala příslušné zařízení a s jasným mozkiem a čistými stře-

vy usedla za stůl. Netušili jsme, že boj ještě neskončil. Lstivá ztepilá obsluha nám předložila zakódovaný jídelní lístek, na němž naše luštitelské schopnosti selhaly. Co nám však nečinilo problémy, byla objednávka tak dobře známého zlatavého moku. Bylo to poprvé a naposled, co nám bylo doneseno točené pivo, k našemu překvapení v klasických půllitrech a ke všemu od Budvaru. Jeden z našich členů si vzpomněl, že si vzal armádní příručku od gen. Jakovleva Kódy, šifry a piva na nepřátelském území, která nám umožnila během krátkého časového limitu identifikovat značku piva jakožto KAMENICA. Kamenica je světlé pivo nevalné kvality a nezvyklé chuti. Z následných zkušeností jsme vyvodili, že točená Kamenica je lepší než lahvo-vá Kamenica, která je světlé barvy, ne-

valné kvality a nezvyklé chuti. Ze Sofie se naše úderná četa přesunula na jihovýchod do Kostence a po průzkumu pohoří Rila, kde sice neteče pivo, ale zato se tu hojně vyskytují horské prameny světlé barvy, nevalné kvality a nezvyklé chuti. Průzkum byl úspěšně zakončen obsazením Rilského monastýru, kde jsme donutili vzpurné mnichy k vydání toho nejcennějšího, co v klášteře bylo. Dočkali jsme se milého překvapení v podobě orosených lahví piva pod krycím názvem ZAGORKA. Lahvové pivo Zagorka, točené jsme v průběhu výsadku nezískali, je světlé pivo, podle Bulharů dobré kvality a při naší žízni i obstojné chuti. Při výběru mezi Kamenicou a Zagorkou volte Zagorku. Z Rily jsme se rychle přesunuli do Blagoevgradu. Prozkoumali jsme město a při přípravě na obsazení autobusu směr Razlog jsme se posilňovali Zagorkou. Zde jsme navázali spojení s nenápadnou agentkou Bulharského hnutí odporu proti Rakii (BHOPR) a pokusili se infiltrovat čekající dav na autobusové zastávce. Byli jsme odhaleni řidičem, jenž byl zřejmě členem Bulharské protichemlové brigády (BPB), a na jeho povel nás rozvášněný dav, za křiku hesla Ni chmelni pivo, s láhvemi od vína v rukou vyhnal z nádraží. Naštěstí nás v pravou chvíli výše zmíněná agentka Eva vtáhla do nedaleké hospody, kam se rozvášněný dav obával vkročit. Tím začaly dokonalé chmelářské orgie, které skončily až břínkotem rozbitého skla lahví a zpěvem pořezaných ptáčků. Kromě Zagorky a Kamenice naše chuťové pohárky zakusily i nové pivo s našěstí dlouho utajovaným názvem PLEVEŇ. Plevěň je světlé, až nebezpečně světlé, pivo, bídné kvality a přišerné chuti. Při chemickém rozboru se ukázalo bíti našinci jedovatým. Nicméně agentka Eva si ve společnosti

Pleveně cítila jako doma, za což pravděpodobně vděčila tvrdému výcviku u bulharské kontrarozvědky. Následujícího rána proběhl nerušený přesun do rodné vísky agentky Evy Razlogu a od tamtud na Pirin. Po průzkumu Pirinu jsme vzali pěším útokem na püllitry lázeňské město Sandanski, kde jsme měli tu čest poznat v bulharských podmínkách pivo netušených kvalit a rozměrů. Tímto pivem »par excellence« jest míněno pivo s lehkou rozluštitelnou kódem ASTIKA. Pivo je světlé barvy, velmi dobré kvality a výtečné chuti, kdy nám při prvních doušcích na mysl vytanul obraz rodné matičky Staropramen land. Pečlivým průzkumem jsme zjistili od našich informátorů, prodávajících na tržišti důvěřivým Bulharům radioaktivní melouny, souřadnice hospody se skutečným točeným pivem, kterého jsme se stejně nakonec nedočkali, jelikož minutu před naším příchodem došlo. Následoval rychlý transport do Blagoevgradu na tajnou schůzku s agentkou Evou. Agentka Eva nás zavedla do konspiračního sídla BHOPR, kde jsme byli opět přivítáni výtečnou Astikou, která k našemu zklamání a s naším přičiněním brzo došla, a tak jsme byli nuceni pokračovat Zagorkou. Zdařilou akci jsme zakončili v ročkovém klubu U Rakie, což je krycí název pro hlavní velitelství Bulharského hnutí odporu proti Rakii, kde jsme pařili do břínkotu rozbitého skla a křiku pořezaného pana výčepního. Tímto jsme zakončili terénní průzkum určených sektorů a po mnohých a mnohých dobrodružstvích dojeli domů.

Doktor & Šiša

Dne 14. 12. 1997 Nad Rozhlasem

Z knihovničky KAKu

Aktivita 5P vždy směřovala tak trochu proti zastáncům zásad zdravé výživy a snahám i prohlášením ministerstva zdravotnictví. V době hysterických výpadů proti kuřákům, vykazovaným mnohdy na samotnou periferii společnosti, se znovu ozývá Klub aktivních kuřáků. Volné sdružení těch, kteří si občas zapálí a přesto se cítí být lidmi. Sdružení, jež perutní sovička hýčká a hřeje na své statné hrudi již déle než rok.

O českých požívačích nikotinu

Cigareta, jak dokládá následující příspěvek, může být ve chvílích nervového vypětí pozitivním, téměř relaxačním činitelem.

Neznámý kuřák – zoufalec (Od dveří ke dveřím)

»3. září 1997, 10⁴⁵ AM – Z. s námahou otevřel masivní dveře a rázně vykročil z oprýskané budovy. Přimhouřil oči prudce oslněné ostrými paprsky doznívajícího léta, zpomalil a do koutku úst vsunul zapálenou cigaretu. Přešel k blízkému stromu a opřel se o něj. Vlahý větřík zaznamenával tep rušných ulic a roznášel jejich zvuky nad střechy domů. Z. se zapolouchal do skřípotu a zvonění

tramvají, smíšeného se zvuky automobilů a hovorů chodců.

Už je po všem. Konečky prstů dosud neklidně se chvějící ve zvětšujících se kroužcích svazovala nitka dýmu zapálené cigarety. *Úplně po všem.* Hlas tichounký a hebký uvolňoval strnulá kolena. Z. teprve nyní ucítil bolest rozpraskaných rtů, vyprahlost hrdla, škrťící při pouhém nadechnutí. Zahleděl se do listoví stromu, v záklonu slastně potáhl a ohýnek na špičce cigarety zazářil. Na zádech ucítil v několika místech lepivý chlad propocené košile. Stále se třesoucí rukou otevřel tašku a zálibně zalistoval indexem.

Bezmyšlenkovitě zavřel tašku, rukou zkontroloval uzel kravaty a vykročil okolo výkladních skříní bělostně zářícího domu k přechodu přes tramvajovou dráhu. Probředlé noci, zoufalé telefonáty známým... *je to pryč.* Nevnímal kolemjdoucí, neslyšel zvonící tramvaje, houpavou chůzi se přibližoval ke dveřím, za jejichž skleněnou výplní zahlédl dýmem zmatnělou známou postavu. Usmál se. Už *dlouho* se tak neusmál. Pravou rukou energicky sevřel kliku a otevřel dveře. Zvířený vzduch rozhýbal proužek kouře již téměř dohasínající cigarety. Dveře zaklaply, elegantní smyčka šedomodrobílé barvy se vznesla prašnou ulicí nad tříst hlasů a zvuků zarámovanou paprsky dosud dost silnými a hřejivými a zvolna se rozplynula.«

I mezi významnými osobnostmi české kultury najdeme řadu kuřáků. Málokdo však dokázal svůj vztah k cigaretě popsat tak barvitě jako Václav Černý ve svých kontroverzních Pamětech. Vášnivě, elegantním stylem s nezbytným odkazem na věci obecnější, především na otázku lidské svobody, píše o své druhé internaci na Pankráci:

Václav Černý **(Já, svoboda a cigarety)**

»Nezbohatl tedy z té práce, »matky pokroku«, mezi námi sice žádný, ale také se nikdo nevzpíral, poněvadž nám bylo zároveň dovoleno přilepšovat si z peněz, které **naše rodiny** věznicí poskytovaly na naše žalární konta, nevím už čím vším k jídlu, ale hlavně několika cigaretami denně. Kouřilo se dovoleně půl hodiny večer od šesté hodiny, a poněvadž v naší cele seděl samý nekuřák – každý nicméně cigarety objednával -, kouřil jsem v koutku za dveřmi šťastně a vlastně hlavně já, a poněvadž zase jsme vlastní sirky mít nesměli a jen dozorce nám úderem šesté poprvé a naposled z prahu zapalovačem připálil – další cigareta se pak zapalovala od posledního uhlíku předešlé -, potahoval jsem z jedné, téměř nekonečné, asi dvanáctinásobné vlasty v jediném tahu po celou přípustnou dobu. Zato jsem skoro vůbec nejedl, a jíst ani nemusil, a protože mi jídlo

nikdy moc neříkalo, ani jsem si nikdy na vězeňskou stravu nestěžoval a jejím nedostatkem netrpěl, mne by bylo dost nesnadné mučit a lámat hladem. Na pekelnou německou šlichtu z konce války na Pankráci si vzpomínám bez hrůzy a mstivých pocitů, nevěděl bych ani, k čemu přesně takové mstivé pocity upnout, nikdy jsem nedbal ani nerozpoznal, z čeho se *das Dreck zu fressen*, jak říkal o našem jídle scharführer Jenne, vlastně skládá. Ta hodinka těch polykaných vlast v koutě za okovanými dveřmi cely představovala skoro jakési falešné chraplavé blaho. Vedle něho snad ještě noc, chci říci spánek, byl-li to spánek »jako by tě do vody hodil«, bleskový, kolmý pád do propasti naprostého sebezapomenutí. Míval jsem takové, bezpochyby z čiré nutnosti sebezáchovy. Tu neplatily verše Dziadů:

*Noc smutna w wiezieniu ...
i ty ...
jako prorok na pustyni
dumaj o twem przeznaceniu ...*

Ale i s cigaretami – buďte požeňnány, dobrodějky, zůstanu váš až do posledního dechu, až do toho karcinomu plic! – i s hodinami bezvědomí v propadlých spánku jsem ve vězení tál jako svíce a uvědomoval jsem si, stačilo mi podívat se na zápěstí nebo přejít rukou po vlastní tváři, tu přímo děsivou zákonnost či nezbytnost své povahy. Strávil jsem život přemýšlením o svobodě, celé

moje působení se nikdy nepřestalo tak či onak točit okolo svobody jako skutečnosti, která člověka zakládá, i veškerou jeho kulturu.«

(Václav Černý: *Paměti III (1945-1972)*, Atlantis, Brno 1992, s. 411-412).

Dalším slavným nikotinistou literární generace narozené kolem roku 1900 byl autor dodnes právem respektovaný a obdivovaný. »Věnceslavem Kritickým« v citovaných Pamětech napadaný »básník metafyzična«, havran, samotář z Kamy Vladimír Holan. Sám prozradil Vladimíru Justlovi, že v septimě (1924) dostal ředitelskou důtku za kouření při cestě se školou do kina. Justl na první setkání s básníkem vzpomíná:

»Nabídl mi víno, bylo to zřejmě to nejlacinější, které mohl sehnat; odpověděl jsem cigaretami. S chutí si bral banální cigarety značky Lípa, byly přece jen lepší než to, z čeho si kroutil cigarety on: vypadalo to nevábne a vydechovalo to směs podřadného tabáku a náhodně posbíraného listí. Bylo mi stydno. Měl jsem ještě jednu desítku lip v kapse, před odchodem jsem ji nepozorovaně vsunul do stojacího kalendáře. Při příští návštěvě – a bylo to až za několik měsíců, neboť, přestože pozván, odvážil jsem se přijít až po opakovaném vyzvání – mně za ty ubohé lípy nezapomněl poděkovat...

(Vladimír Justl: *Životopis Vladimíra Holana*, in: V. Holan: *Bagately. Se-*

brané spisy XI, Odeon, Praha 1988, s. 515).

Píše také:

»Od mládí byl Holan vášnivý kuřák (ale měl rád i sladkosti, především čokoládu; ze staniolového obalu si skládal proužky jako záložky do knih) – a zůstal jím až do konce života. Po válce nejraději kouřil americké cigarety, zapaloval jednu od druhé, seděl-li dlouho do noci nebo spíš do ranních hodin, vykouřil jich dobře šedesát a často i víc. V první polovině padesátých let kouřil všechno, i spadlé listí ze stromů míchal do nejpodřadnějšího tabáku. Když mu začaly vycházet verše v cizině, proměnil valnou část honorářů za americké cigarety.«

(Vladimír Justl: *Útržky vzpomínek* editora Holanových spisů, tamtéž s. 331).

Tolik jen namátkou a stručně o známých i neznámých kuřácích, drazí čtenáři. Máte-li zájem podpořit aktivity KAKu či naopak, chcete-li proti ohavné nikotinové závislosti bojovat a zhovadilé předchozí řádky i jejich autora potřit perem v jedu namočeným, napište do Bylténu pár stránek, rádi je otiskneme.

¹ (něm.) – svinstvo k žrádlu.

Recenze

Ještě před Vánoci naděлил Ježíšek všem pivařům sborník z konference, která se konala v září 1994 (tedy již více než před třemi roky) pod taktovkou Ústavu pro českou literaturu AV ČR v dejvické pivnici Formanka (obsáhleji o ní informoval např. Jan Urban v *ĐaSu* č. 6/1994).

Celkem třicet sedm publikovaných statí je rozděleno do čtyř oddílů podle aspektů přístupu k danému tématu. Vzhledem k organizátoru konference je více než pochopitelné, že převažují lingvistické a zejména pak literárněvědné studie, filologickým příspěvkem k tématu hospodského hovoru z pera Jiřího Krause počínaje a vztahem různých spisovatelů (Neruda, Winter, Kuděj, T. R. Field a dal.) k pivu a hospodskému prostředí konče.

Tématu, které je obvykle považováno za takřka monopolně pánskou záležitost, se zde věnuje i několik žen. Zdá se, že pivo a hospody jsou v očích některých českých spisovatelek věcí krajně podezřelou, jak dokládá ve svém článku Dobrava Moldanová. Podobně osvětluje Dagmar Mocná absenci kladného vztahu k chmelovému moku v dílech tzv. *Červené knihovny*.

Za zcela zásadní považuji referát Vladimíra Macury, který odhaluje nejednoznačné a do značné míry rozpolčené chápání prostoru hospody v české vlastenecké kultuře 19. století. Mnohem optimističtěji vyznívá podobně syntetizující pohled Jiřího Raka na pivo jako na stmělující prvek vlastenecké ideologie (zásluhy dra Raka v této oblasti jsou ostatně obecně známy).

Že pivo není záležitostí výhradně českou a vztah k němu může mít přímo mezinárodní dimenze potvrzuje příspěvek Vídeňanky Christy Rothmeierové o antagonismu piva a vína. V podobném duchu provádí Jana Hloušková čtenáře vídeňskými emigrantskými hospodami a Martin Pilař přichází s několika tezemi o vztahu anglických bohemistů k pivu. A aby nebyla konference zaměřena pouze jednostranně na literární a společenské dějiny, byli přizváni také římsolog Julius Hůlek, psycholog Michal Černoušek a muzikolog Aleš Opekar.

Poněkud zvláštní místo ve sborníku zaujímá příspěvek Jiřího Pokorného o českém abstinentním hnutí. Na první pohled by se mohlo zdát, že v tomto případě došlo k dramaturgickému omylu, nicméně nutno přiznat, že je třeba poznat i odvrácenou stranu naší kultury a uvědomit si, že existují lidé, kteří svůj odpor k alkoholu dovedou patřičně ideologicky zneužít. Vysloveným omylem editora je však podle mě zařazení článku Blanky Hemelíkové o »kávovém světě« Popelky Biliánové, neboť něco takového nemá s pivem ani hospodami opravdu nic společného.

Na své si přijde i čtenář-pivař bez většího zájmu o vědu, když zamáčkne slzu při nostalgické vzpomínce Jaroslava Vejvody na pražské hospody, žasne při výkladu

Václava Vokolka o lučanském původu Čechů (o *bhivu* nemluvě) a pocituje sympatie k vyznání polského velvyslance Jacka Balucha, jak se v Čechách naučil pít pivo.

Lze opravdu jen litovat, že se ve sborníku neobjevil referát Víta Vlnase, jehož název *Trunkgeschichte als Geistgeschichte* slibuje mnohé. Ostatně neexistence příspěvků historiků výtvarného umění k pivní tematice je jedním z velkých dluhů nejen této konference, ale české historiografie vůbec.

Dejvické setkání naznačuje další perspektivy v oblasti pivního bádání u nás. Jako nejefektivnější se jeví zde akcentovaný interdisciplinární přístup, procházející napříč všemi humanitními obory; nebylo by ostatně na škodu pořádat podobné pivní konference častěji. Podpora jednotlivých badatelských projektů ze strany pivovarů by v budoucnu měla být (i v jejich vlastním zájmu) samozřejmostí. Nezapomínejme na to, že »pivo [je] jedním z mála produktů této země, který dosáhl skutečné světovosti« (J. Rak).

Hospody a pivo v české společnosti (ed. V. Novotný). Praha, Academia 1997. 259 s. Náklad neuveden. Cena 168 Kč.

-krk-

Otazníky mládí intelektuála B. Raníka

4. Otčímovo poslední sbohem

Na Vánoce roku 1913 dostal Raník krom pravidelného froté prádla neobyčejný dárek. Sládek starobenáteckého pivovaru a sladovny Milivoj Mošna totiž k nabídce svého černého 18° *Wertha* pro Gottstrafoho sušenský zájezdní hostinec přidal i pozvánku pro dvě osoby na tří denní silvestrovské oslavy v prostorách pivovaru Rudolfa Ferdinanda knížete Kinského ve Starých Benátkách s neomezenou možností konzumace všech produktů benáteckého pivovaru.

Uvědomíme-li si, že pod starobenátecký pivovar spadala krom sladovny také vinopalna a pro městečko zcela nezbytný lihovar, oceníme teprve lukrativnost Mošnovy nabídky. Gottstrafe obě pozvánky s volnou vstupenkou bez ostychu a s nesčetnými díky přijal a rozhodl se, že do Starých Benátek přibere na silvestrovskou veselici svého chráněnce Raníka. Ten našel pozvánku se vstupenkou na Štědrý den pod stromečkem hned vedle nového cínového korbele,

kterým měl nejspíše dle přání opatrovníka oslnit na knížecím Silvestru. Raník ve svém památníčku vzpomíná, že se radostí z neočekávaného dárku málem »pomočil, ale snad i pokálel.« Pln vděku a radosti pomáhal plných pět dní Gottstrafemu v jeho hostinci až do úmoru. Nedočkavostí vynášel prázdné sudy ze sklepení, na které obyčejně stačili alespoň dva statní chasníci. Pln očekávání dokonce i vymýval žlábek na hostinském prěvetu a bezostyšně vybíral dámské hygienické potřeby ze štěrbin mezi prkny podlahy. Toto martyrium hospodského poskoka jej však nečekaně rychle přiblížilo k vytouženým oslavám.

Brzy ráno 29. prosince 1913 zařehťali pod okny Gottstrafeho velkostatku pivovarští valaši podkovářského povozníka Matěje Zloveského, který odjížděl do Starých i Nových Benátek doplnit věčně prázdná hospodská sklepení. Gottstrafe i Raník spěšně nasedli na vůz a mocným rykem pivovarských valachů se ubírali směrem k benáteckému návrší. Oběd byl již součástí oslav konce roku a sušenští hosté jej stihli jen tak tak, neboť kočí Matěj se stavil u svého bratrance v chotětovském hostinci a zbytek cesty do obojích Benátek musel dokočirovat sám Gottstrafe. Ovarové koleno ale zastihli právě v okamžiku, kdy se dávalo spolu s džbány plnými černého *Wertha* na prohýbající se dubové stoly. Raník tou nádherou omdlel. Vzbudil jej až po několika hodinách zcela vypitý opatrovník ruku v ruce s knížetem Kinským, kterému již důvěrně přezdíval »*Rudla-Ferdyš*«.

Netrvalo dlouho a nezkušený Raník své nové kamarády z mokré čtvrti v nechutnosti dohnal. Okamžitě se za-

čal opíjet všemi těmi nádhernými atrakcemi, které prostory pivovaru nabízely. Hned vedle ulevování si do várnice se mu ze všeho nejvíce líbila kopulace s cikánkami v kádích plných kvasnicového piva. Sám to několikrát zkusil, ale když jej začalo svrbět ochlupení a řinulo se mu z něho množství malinkatých želviček, začal se věnovat pouze konzumaci a vylučování. Sám si již nevzpomněl, bylo-li to 30. nebo 31. prosince, kdy viděl svého opatrovníka naposledy. Měl však jednu jistotu, že Gottstrafe odešel na věčný, nejspíše abstinentský, odpočinek jen díky němu.

Stalo se tak při jednom z nesčetných močení, kdy si Raník ulevoval do nejdálčenější várnice, kde se vařilo speciální 20° pivo *Berka* určené výhradně pro zájezdni hostinec v Sušně. Gottstrafe, když Raníkovo počínání spatřil, jal se jej bít, ale ve svém pozeňnaném stavu dobře míněnou ranou minul a sklouzl do várnice, kterou Raník v nepochopitelném záchvěvu střízlivosti hermeticky uzavřel. Slyšel jen tlumené opatrovníkovo lamentování, volání, potom klení... a pak už nic. Nečekanou, ale léty vyprošenou událost hbitě oslavil s cikánkami v kádích plných kvasnicového piva, neďbaje malých potvůrek v podbřišku. Vrcholem slasti byla Raníkovi novoroční snídaně, po které s nahým Mošnou a knížetem močil do inkriminované kádě.

Pohřbu opatrovníka se nezúčastnil, neboť zrovna dlel na lyském zámku v pohostinství knížete Kinského, se kterým se důvěrně spřátelil právě při novoročním vylučování.

B. E. Nátký

Otazníky mládí intelektuála B. Raníka

5. První novinový článek

Na jaře 1918 se v Mladé Boleslavi rozmohl černý obchod s cigaretami a tabákem, který z města odváděl ono tolik žádané zboží. Raníka se toto počínání keřasů týkalo hned ze dvou důvodů. Jako silný kuřák špatně nesl tragický nedostatek svých oblíbených cigaret Sport a jako student, který bydlel u dohlížitele Josefa Hölzela, setníka vojenské policie, se nemohl přes nekonečné lamentování zasloužilého vojáka řádně připravovat do hodin. S útěchou přivítal zásah svého dohlížitele Hölzela proti cigaretovému kontrabandu 25. dubna na boleslavském hlavním nádraží a nadšeně přijal Hölzelovu nabídku napsat o situaci s kuřivem v Mladé Boleslavi článek do týdeníku Jizeran. Článek vyšel už 27. dubna (Jizeran 17, roč. 37/1918, s. 3.) a Raník jej podepsal zcela průhlednou šifrou B. R - k.

Proč nemáme v Ml. Boleslavi co kouřit?

Již delší dobu stopovali kuřáci, kteří byli pobouřeni tím, že se na ně kuřiva nedostalo, počínání majitele zdejšího c. k. tabákového skladu Herm. Kaufmanna. Všude jinde byla také nouze o kuřivo, ale sehnalo se přece něco. Jen v Ml. Boleslavi marně kuřák sháněl cigaretu, doutník neb tabák. Rovněž venkovští trafikanti stěžovali si na to, že dostávají buď málo, anebo nic a dostanou-li něco, že musí kupovat ještě věci z koloniálního a galanterního zboží, pak že teprve maličkost dostanou. »Kam se všechno tu kuřivo děje?« tázali se kuřáci a bylo hubováno po straně i před obchodem Kaufmannovým, kde často docházelo ke krvalům. Kontrola kuřáků stávala se ostřejší. Několikrát byl viděn sluha fy. H. Kaufmann, jak odnáší balíky zboží buď na hlavní nádraží neb na zastávku. Zvědaví sice předpokládali, že

v balíkách jest kuřivo, ale nedalo se to nikterak zjistiti. Konečně upozorněna byla městská policie i četnictvo na tyto podezřelé příznaky. Od Vánoc dáváno pozor, ale teprve teď podařilo se vojenské policii pod vedením pana setníka Hölzela dopadnouti sluhu Hermanna Kaufmanna - Josefa Jirků právě v okamžiku, když tento dne 25. t. m. do odpoledního ku Praze jedoucího vlaku podával dva balíky. Balíky přijímány byly oknem třemi osobami: polským židem, vojínem a dámou. V tom okamžiku skočila do vozu vojenská policie a zavazadla zabavila. Současně byli zatčeni vojín Rudolf Reich a polský žid Osias David Pasternak, který se od roku 1916 zdržuje v Praze a provozuje řetězový obchod. Ženštině podařilo se uniknouti. Reich, který jest ve vojenské nemocnici v Nymburce, patrně pomáhal Pasternakovi zboží odnáseti. Balíky byly rozdělaný a nalezeno v nich 170 krabic cigaret Sport (po 100 kusech) a 1000 portorik v úhrmné ceně K 17.480 -. Pak má zůstat v Ml. Boleslavi cigareta, když najednou p. Kaufmann jednomu člověku prodá 17.000 cigaret. Tak pan Hermann Kaufmann, který jest jako vojín vyreklamován pro vedení c. k. skladu tabáku, »keřasuje« s polskými židy! (...) Po takovémto odhalení domníval by se čtenář, že Kaufmannovi již na partikování přejde chuť. Ale chyba lávky! Drzost tohoto člověka jde tak daleko, že svoje partiky provádí hned druhý den. Bylo zjištěno věrohodným zdejším občanem, který si šel pro cigarety, že člověk, kterého potkal, nesl si 50 cigaret, ale občan náš nedostal niče-ho.

Když si článek přečetli spolužáci z oktávy gymnázia, stal se Raník nejpobulárnější osobností, čímž velice ublížil mladě-

mu Kalistovi, neboť zastínil jeho třídílný fejeton o skladateli J. C. Sychrovi z března 1918. Kalista Raníkovi sesazení z trůnu popularity nemohl odpustit, a proto jej vyzval na pěstní souboj. Ten pro něho nedopadl dobře, odnesl jej přeraženým no-

sem, dvěma řezáky, vyraženým dechem a zlomenou klíční kostí, a proto se o Raníkovi v Kalistových pamětech nemůžeme nic dočíst.

B. E. Nátký

B. Raník: Můj »přítel« Georg Weiß

V roce 1938 jsem se začal zabývat postavou vojevůdce třicetileté války - Janem z Werthu, který mě lákal již od mládí, neboť měl ve svém držení panství, na jehož okraji se nalézalo mé rodiště. Domácí a většinu německých materiálů jsem zpracoval do půli roku 1940, kdy mě stihla první mrtvice a znemožnila mi celkem radikálně na dlouhou dobu pohyb, a tudíž i možnost vycestovat za hledanými materiály. Požádal jsem proto svého dávného přítele Georga Weiße, se kterým jsem ještě za studií prolezl vatikánský archiv, kvůli Tovaryšstvu Ježíšovu. Napsal jsem mu tedy s prosbou o pomoc při vyhledávání archivních materiálů v Staatliche historische Archiv v Kolíně nad Rýnem, kde Georg působil na katedře výchovy k občanství místní univerzity. Seznámil jsem jej stručně s problematikou Werthovou a nastínil mu možnosti kolínského archivu v tomto směru, jak se mi jevily z dřívějších návštěv a korespondence s tímto archivem. Odpověď na sebe nenechala dlouho čekat a 23. července 1940 mě došel Georgův dopis. Byl jsem z něj však natolik konsternován, že jsem se rozhodl, že jej ihned po válce vydám jako memento pro budoucí historiky. Dovolil jsem si jej svou skromnou němčinou přeložit:

Liebe Ranik!

Velice mě potěšil Váš list z Böhmen und Mähren a jsem velmi rád, že stále tak pilně pracujete. Překvapil mě Váš zájem o osobu Jana z Werthu, o němž mi právě před rokem vyšla v brémském nakladatelství Jungweltidee obsáhlá kniha, kde popisují i Werthova léta strávená ve vašem protektorátě. Ale proč tak žadoníte o naše archivní materiály? Myslíte si, že jsem snad s každou maličkostí běhal do Prag, Jung Bunzlau nebo Neu Benatek? Nikolí! O materiálech v protektorátu jsem určitou představu měl, a proto jsem se neobtěžoval je přesně poznat. Myslím si, že to není vůbec nutné a stačí zachytit jen jejich stěžejní myšlenku. Cítoval jsem tedy dle svého nejlepšího svědomí, a proto měla má kniha Johann von Werth. Persönlichkeit und Zeit [Jan z Werthu. Osobnost a doba] tak obrovský úspěch. Mých 278 stran Werthova života sklídilo v dnešní přeslavné době nepopíratelný, živý zájem, který pramení, dle mého názoru, z Werthových prací a dopisů, mnou hojně užitých. Doporučuji Vám proto stejný postup, který Vaší připravované knize zaručí úspěch, což Vám srdečně přeji.

A propos. Opravdu se ve vsi Neu Benatek nachází zámek?

Ihr Georg Weiß

Na dávného přítele jsem rychle zapomněl, a když mě ve 44. roce navštívil, zastávaje funkci inspektora říšského úřadu pro archivnictví a muzejnictví, nechal jsem se pro nemoc zapřít. Bohužel jsem díky zkušenosti s Georgem Weißem zanevřel i na Jana z Werthu, k jehož monografii se pro jistotu již nikdy nevrátím, abych nebyl nařčen ze spolupráce s autorem německé práce o tomto císařském vojevůdci.

(In Boleslavica I. Mladá Boleslav 1983, s. 72 – 73. – pozn. B. E. Nátký)

Smlouva obcí Soběnova a Blanského o společném užívání pivovaru z 15. století

Jan Rús z Čemín, purkrabí na Krumlově a Jan z Třebomyšle, písař Velešinský sprostředkují smlouvu mezi obcí Soběnovem a Blanským o pivovár nad řekou proti Hradištské hoře zvaný "U slivý".

My Jan Rús z Čemín, té obci purkrabí na Krumlově, Jan z Třebomyšle, v ty časy písař z obce Velešinského oznamujeme tímto listem anebo zápísem vsem, kteří jej uvidí, anebo k němu slyšeti budou, že sme učinili věčné smlouvu kovačství a uvalvu mezi Soběnovskou obcí s jedné strany a mezi obcí z Blanského s druhé strany o ten pivovár, kterýž leží se nad řekou proti Hradištské hoře takovýmito obydlem, že sme jím s jich obě straně dobří vůli pivovár prošli, a z každé obce byla vydána dva stari slovoň; a vedle těch starých lidí prožitie a ukázání s obě straní kázali sme jím pospolu pivovár užívati.

Publi kšoholi vřk z nich z kteréhoholi vřk strany uvěředen byl, že by se tajně prodal, má pán jich z toho každého neposlůšného vřk ozietti bezz vřk milosti.

A jestliže by která strana tuto smlouvu zrušila, tehdi má sví úrodu shmele i ječmene vošoi straně druhé dáti a pávu jak i s strany druhé po kopě zlatých. A ty všickny smlouvy staly si se s jich obě straní dobří volli, a při té smlouvě sú byli slovoťní panoše: Bohuňek Žitěd z Mostkév, Janek z Bobušie, Sigmond a Jan Bělehlavý, bratřie z Potešína, Mikuláš z Holkova, Petr Věně z Větrné a obě obci z obě vsí, staří i mladi, i z jiných vsí mnoho dobrých lidí. A ta smlouva stala se jest a zápsána jest v poveské knihy svotěti.

A tiž lidi, obě obci, z obě vsí z Blanského i z Soběnova svolili se před námi o ten pivovár, aby toho všeho prostředku spolu počívati.

A při té smlouvě byli jui Zigmund Běláhlava z Potešína a Janek z Bobušie.

A tomu všemu na dalšie svědomie my nahotepsani Jan Rús z Čemín a Jan z Třebomyšle své pečeti vlastnie přivřsili june k tomuto listu, sobě a svým brudicím bez škodi, jenž jest dán a psán leta od narození syna božieho tisícého čtyřstého, čtyřicátého šestého tu neděli před Břitem osátýpenim.

Smlouva dvou jihočeských obcí zde otištěná vrhá zvláštní světle na hospodářské poměry v tomto regionu při samých hranicích království. Uložena je v zámeckém archivu v Českém Krumlově. Originál je nebývale zachovalý, jen pečeti jsou utrženy.

B. Raník

V této nově zavedené rubrice, jejíž materiály jsou k získání na stále více se rozšiřujícím médiu - internetu, budete průběžně seznamováni s obsahem webovských stránek našich významných pivovarů (není jich však zatím mnoho, které využívají těchto služeb). Napoprvé jsou to stránky pivovaru z neznámějších, plzeňského, které naleznete na adrese: www.pilsner-urquell.cz/.

Text je bez jazykové úpravy, pouze grafická podoba je lehce změněna.

Pivomil

Historie piva v Plzni

Slavný a vlastně i poněkud tajemný je příběh piva známého po celém světě pod názvem plzeňské, či přesněji Pilsner Urquell. Okolnosti jeho vzniku, stejně jako suroviny či utajená receptura, to vše spolu s dlouholetou tradicí a nepřekonaným věhlasem

spoluvytváří fakt, že ve střední Evropě, v západní části České republiky najde každý návštěvník hlavní město světa piva - Plzeň.

Plzeň je stará přes sedm set roků. A pivo se zde vařilo odedávna. Ve středověku, jak známo, patřilo právo vařit pivo k významným výsadám, jež panovník městům a měšťanům uděloval. Řekněme však rovnou, že jak šla staletí, v Plzni se vařilo přibližně stejné pivo jako kdekoli jinde v českém či německém okolí. Počátkem devatenáctého století dokonce ještě horší. Pivovarnictví zde bylo ve skutečné krizi.

V té době se vařilo pivo dvojí - nadkvasné, nebo jinak řečeno pivo s vrchním kvašením, jehož charakteristickým znakem byla menší trvanlivost, protože hlavní kvašení probíhalo bouřlivě a rychle - a podkvasné, vyznačující se volně probíhajícím kvašením, poněkud jinou chutí a daleko vyšší trvanlivostí. V Plzni se vařilo pivo nadkvasné.

Ostatně v celých Čechách koncem třicátých let devatenáctého století existovalo 1052 pivovarů, z nichž 938 vařilo pivo nadkvasné.

Na dvě stovky nejpodnikavějších plzeňských měšťanů, majitelů právovárečných domů, se v roce 1839 rozhodlo, že tento nepříjemný stav plzeňského pivovarnictví nebudou dále trpět. Po mnoha obtížích se jim nakonec podařilo založit Měšťanský pivovar, v němž se mělo vařit výhradně pivo bavorského typu, tedy podkvasné.

Stavitel Stelzer, který měl pivovar vybudovat, se zhostil svého úkolu vážně a odpo-

vědně. Vydal se za zkušenostmi nejprve do okolních zemí, především do Bavorska. Tady všude se už vařilo prakticky výhradně jen podkvasné pivo a Stelzerův úkol přece zněl: postavit co nejmodernější a nejvýkonnější pivovar. »Studijní cesta« však přinesla i něco mimořádně cenného navíc. Stavitel nedovezl jen potřebné zkušenosti, ale z Bavor přivedl i prvního sládku Josefa Grolla. A byl to tedy právě on, kdo měl v novém pivovaru uvařit jemu známé podkvasné bavorské pivo - jenže vařené výhradně z českého sladu, chmele a z plzeňské vody.

Josef Groll byl svérázný muž, s nímž

osobně málokdo vyšel, ale jako sládek byl geniální. Pochopil, že k úkolu nemůže přistoupit tradičně, a dopustil se řízené technologické »chyby«. Snad ani sám nevěděl, jaké pivo vznikne, ale to, které uvařil, bylo báječné! Takové, jaké tu ještě nebylo! A tak se na světě zjevila tajemná receptura, která se od té doby dědí po generace ze sládka na sládka. Bylo právě 5. října 1842. Měšťanský pivovar v Plzni zahájil své triumfální tažení českým i světovým pivovarnictvím. Jméno Pilsner Urquell vymysleli krátce nato pro plzeňský ležák bratři Camphausenové, obchodní zástupci pivovaru v Berlíně.

Technologický pokrok

Od počátku si pivovar udržoval nejvyšší možnou technologickou úroveň, při úzkostlivém střežení a uchování zkušeností, které posbíral po desetiletí svých výjimečných tradic.

Všechny dobové technologické novinky zde rychle nacházely uplatnění. Už v roce 1863 se například začaly používat gumové hadice a pivní kolovrátky ke stáčení piva do ležáckých sudů. Ještě významnější však byl fakt, že zde v roce 1881 inženýr Křížik instaloval své slavné obloukové lampy. Podnik se tak stal jedním z vůbec prvních elektricky osvětlených ve střední Evropě.

Od konce 18. století, kdy se pivo přestalo vařit »po střidě« a začaly vznikat první skutečné pivovary, stala se klíčovou rovněž otázka správné a rychlé distribuce vyrobeného nápoje, nejen do nejbližšího okolí, ale často i do vzdáleného zahraničí. Česká západní dráha, otevřená slavnostně v roce

1861, znamenala nejen propojení Plzně s Prahou, kde od počátku byl o plzeňské mimořádný zájem, ale rovněž otevřela cestu do Vídně, do Německa a dál a dál. Už v roce 1865 byly více než tři čtvrtiny produkce spotřebovány mimo Plzeň a o osm let později měl pivovar už dobře tisíc stálých odběratelů v Čechách i za jejich hranicemi. K přepravě po železnici přibyla posléze nákladní auta a konečně i vysoce výkonné cisterny.

Technický a technologický rozvoj versus tradice.

I to je jedna z podstatných kapitol příběhu plzeňského piva od počátku až do dnešních dnů. Například deset kilometrů podzemních pískovcových sklepů, v nichž donedávna zrál pivo v dřevěných sudech, bylo jedním z míst, o nichž návštěvníci pivovaru soudili, že jsou částí tajemné receptury - a hle: v posledních letech pivovar přešel na nejmodernější technologii, která ze sklepů a dřevěných sudů učinila cosi jako skanzen, a chuť ani kvalita piva se přitom ani v nejmenším nezměnily. V případě tak podstatných změn, jako je náš příklad se sudy, pak pro jistotu v malém pokračuje i výroba původní technologie, aby bylo v případě potřeby možné porovnat výchozí produkt se současným.

Pivní a stolní společnosti v Plzni

Pivo nepředstavovalo nikdy jen pouhé pití, ale znamenalo a znamená také společnost a společenský život. Pivo plzeňské pak odevždy symbolizovalo společnost po všech stránkách příjemnou a zajímavou.

Nejznámější stolní společnost se jmenovala Mha. Byla založena 31.5.1907 a jejím sídelním místem byl hostinec v Sedláčkově ulici v Plzni. Naproti tomu stolní společnost Paseka vznikla už v roce 1893, sídlila v hostinci U Fialy v Andělské ulici v Plzni. Titulní list knihy »Frantova práva« – zákoníku pivního bratrstva. Jejich autorem byl Jan Franta, plzeňský lékař a milec piva. Unikátní tisk vyšel česky v roce 1518 v Norimberku. Jediný zachovalý originální výtisk je uchován v Petrohradě.

Turistická trasa - pozvání k prohlídce pivovaru Plzeňský Prazdroj

Prohlídka pivovaru Plzeňský Prazdroj zahrnuje návštěvu varny, historických sklepů, prohlídku moderního pivovaru a videoprojekci o nejslavnějším českém pivovaru. Prohlídky jsou denně podle požadavků klientů, výklad je prováděn ve 4 světových jazycích. Součástí může být i ochutnávka 12% Plzeňského Prazdroje. Objednávky u paní Krsové telefonicky na čísle 019/706 28 88 nebo faxem 019/706 27 15.

Doba prohlídek

Skupiny: pondělí - pátek 8:00 - 16:00, sobota, neděle, svátek 8:00 - 13:00

Jednotlivci a malé skupiny: ve všední dny ve 12:30 u historické brány Prazdroje bez předběžné rezervace.

Trasy prohlídek

Trasa A zahrnuje videoprojekci »Sférický

kaleidoskop«, doba trvání je 20 minut, cena 20 Kč/osobu.

Trasa B zahrnuje videoprojekci, prohlídku varny a seznámení s tradiční výrobou 12% Plzeňského Prazdroje,

doba trvání je 60 minut, cena 70 Kč/osobu.

Trasa C zahrnuje videoprojekci, prohlídku varny a seznámení s tradiční výrobou 12% Plzeňského Prazdroje, prohlídku moderní výroby piva provozu cylindrokonických tanků, doba trvání je 80 minut, cena 80 Kč/osobu.

Trasa D zahrnuje videoprojekci, prohlídku varny a seznámení s tradiční výrobou 12% Plzeňského Prazdroje, prohlídku lahvovny (nutné vyjít 180 schodů), doba trvání je 100 minut, cena 90 Kč/osobu.

Trasa E zahrnuje videoprojekci, prohlídku varny a seznámení s tradiční výrobou 12% Plzeňského Prazdroje, prohlídku moderní výroby piva provozu cylindrokonických tanků, prohlídku lahvovny, doba trvání je 2 hodiny, cena 100 Kč/osobu.

Okruh zahrnuje prohlídku pivovaru - trasa B, města a Pivovarského muzea. Cena 170 Kč/osobu včetně vstupů do pivovaru a muzea.

Zvláštní služby

Prohlídka v sobotu, neděli a ve svátek, příplatek 30 Kč/osobu ochutnávka piva zahrnuje pullitr Plzeňského Prazdroje a skleniči se znakem pivovaru - suvenýr, ochutnávka je podávána v historických prostorách pivovaru, cena 50 Kč dárkové balení 12% piva Prazdroj (4 lahve 0,50l), cena 99 Kč re-

klamní videokazeta o Plzeňském Prazdroji v české, anglické a německé verzi, cena 160 Kč bezplatné parkování autobusů přímo v pivovaru prohlídku pivovaru doporučujeme spojit s návštěvou největší pivnice v Čechách restaurace Na spilce veškeré informace o Pivovarském muzeu najdete na stránkách Pivovarské muzeum

Pivovarská restaurace Na spilce

Restaurace »Na spilce«, značková pivnice přímo v areálu pivovaru Plzeňský Prazdroj v prostorách bývalého kvasného sklepa – spilky s 580 místy u stolu.

Otevřeno denně od 10 do 22 hodin, v ne-

děli od 11 do 21 hodin. Parkování přímo v areálu pivovaru.

Gastro Plzeňský Prazdroj, a.s.

Nabízí zajištění konferenčních, gastronomických a jiných služeb v nově zrekonstruovaných reprezentačních prostorách přímo v areálu Plzeňského Prazdroje s kapacitou od 10 do 150 osob, prezentace firem, valné hromady, jednání, školení, konference, koncerty, gastronomické služby.

Bližší informace a objednávky na telefonních číslech 019/706 27 55, 019/706 27 56. Objednávky je také možné zasílat na faxové číslo 019/706 27 03.

Druhy plzeňských piv

Pilsner Urquell 12%

JEDINÝ ORIGINÁL Z PLZNĚ

Vlastní výroba piva byla v Plzni započata v roce 1295 udělením várečného práva králem Václavem II. K zásadní změně ve výrobě piva v Plzni dochází v 40. letech 19. století, kdy většina plzeňských právovarečníků přijala rozhodnutí společně založit a vystavět nový pivovar. Měšťanský pivovar započal výrobu 5.10.1842. Pivo z Měšťanského pivovaru získávalo stále více příznivců nejen doma, ale i v zahraničí. V roce 1859 čepovalo toto pivo již 35 velkých pražských pivnic a v 70. letech bylo již dodáváno do všech velkých evropských metropolí od Lvova až po Londýn. Řada dodávek putovala též do Ameriky.

Plzeňské pivo se stalo natolik populární, že se rychle po celém světě rozšířila technologie výroby, pokoušející se vyprodukovat pivo stejné chuti a typ piva stal nejpobulárnějším a nejprodávanějším pivem na zeměkouli. Pilsner Urquell však zůstává jediným a nedostížitým originálem.

Typ piva	světlé
Typ kvašení	spodní
Obsah alkoholu	4,4 % obj.
Barva	10–12 j. EBC
Chut'	harmonická, lahodná hořká
Balení	KEG sudy, lahve, plechovky

Pilsner Urquell 10%

Méně alkoholické pivo rodiny Pilsner Urquell určené především pro milovníky značky Pilsner Urquell, kteří z jakýchkoliv důvodů požadují snížený objem alkoholu při zachování chuťových charakteristik Pilsner Urquell.

V čem vlastně tkví tajemství výjimečnosti piva Pilsner Urquell?

Tato otázka zajímá odborníky a laiky z celého světa již od dob, kdy se Pilsner Urquell stal pojmem a díky tomu, že Pilsner Urquell je považován za pravzor všech světých ležáků na celém světě. Nejdůležitějšími aspekty jsou dlouholeté, po generace předávané, zkušenosti plzeňských sládků, původní technologie výroby, kvalita vstupních surovin a jedinečné místo vzniku piva – město Plzeň.

Typ piva	světlé
Typ kvašení	spodní
Obsah alkoholu	3,9 % obj.
Barva	10–12 j. EBC
Chut'	čistá sladová, lahodná hořkost
Balení	KEG sudy, lahve

Gambrinus Premium Světlý ležák z Plzně

Světlý ležák Gambrinus, vyznačující se sytější zlatou barvou a bohatou pěnou, je typický svou lahodně hořkou plnou chutí. Neapodobitelnost této chuti je dána použitím

nejkvalitnějších domácích surovin, proslavené plzeňské vody a po generace rozvíjenými zkušenostmi místních sládků. Není tedy náhodou, že se toto pivo honosí jménem Gambrinus po vévodovi brabantském, považovaném za patrona sladovníků, který byl pradědečkem nejvýznamnějšího českého panovníka Karla IV.

Světlý ležák Gambrinus je významným exportním artiklem akciové společnosti Plzeňský Prazdroj a je k dispozici ve vratných lahvích NRW o obsahu 0,5 l, v plechovkách o obsahu 0,5 l nebo 0,33 l, v cisterně a v cirkulačních sudech KEG.

Typ piva	světlé
Typ kvašení	spodní
Obsah alkoholu	5,0 % obj.
Barva	9–13 j. EBC
Chuť	plná, sladce sladová, splývající s příjemnou střední hořkostí a harmonickou esterovou vůní
Balení	KEG sudy, lahve, plechovky, cisterny

Gambrinus Premium

Bílé z Plzně

Bílý Gambrinus navazuje na historickou výrobu tzv. svrchně kvašených piv. Má výraznou světlou barvu, typickou jemnou chuť a bohatou pěnu. Specifické druhy kvasinek a technologie dozrávání v lahvích dávají bílému pivu osobitou vůni a zvláště osvěžující říz. Díky sedimentu tvořenému nejlepšími kulturami pivovarských kvasinek dostává původně čiré pivo opalizující vzhled. Rozptýlené kvasinky jsou nejlepším přírodním zdrojem vitamínů B a působí velmi příznivě na metabolismus. Pivo je nutno uchovávat při teplotě do 10°C, neboť není pasterizované a vyšší teplota skladování může mít neblahý vliv na jeho kvalitu.

Bílý Gambrinus je k dispozici ve vratných lahvích NRW o obsahu 0,5 l.

Typ piva	světlé
Typ kvašení	svrchní
Obsah alkoholu	5,1 % obj.
Barva	7–9 j. EBC
Chuť	silná esterová
Balení	lahve

Gambrinus Premium

Černé z Plzně

Černý Gambrinus je speciální tmavé pivo, které vyniká jemnou karamelovou hořkosladkou chutí a vůní. Jeho nezaměnitelná plná chuť, díky níž se odlišuje od ostatních tmavých piv, spočívá v utajovaném poměru mísení několika druhů sladů pod dohledem nejzkušenějších sládků, v použití proslavené plzeňské vody a nejlepších českých chmelů.

Černý ležák Gambrinus je k dispozici v těchto baleních: vratná lahev NRW 0,5 l, cisterna a cirkulační sud KEG.

Typ piva	tmavé
Typ kvašení	spodní
Obsah alkoholu	4,2 % obj.
Barva	min. 80 j. EBC
Chuť	sladce plná karamelová s velmi jemným chmelovým aroma
Balení	lahve, KEG sudy, plech., cisterny

Gambrinus Desítka

Světlé pivo z Plzně

Světlé pivo Gambrinus charakterizují všechny hlavní přednosti piv vařených v Plzni, jimiž jsou především lahodně nahohklá chuť, sytá barva, bohatá pěna a správný říz. Díky uvedeným atributům je právě toto pivo nejprodávanějším pivem v celé České republice. Nejvýznamějším potvrzením jeho kvalit je hodnocení spotřebitelů, kteří tomuto pivu přirklí titul Desítka roku 1997 a dále 1. místo v soutěži piv Zlatý pohár na mezinárodním veletrhu pivovarnictví a sladovnictví PIVEX'97.

Světlé pivo Gambrinus je k dispozici v těchto baleních: vratná lahev NRW 0,5 l, plechovka 0,5 l nebo 0,33 l, cisterna a cirkulační sud KEG.

Typ piva	světlé
Typ kvašení	spodní
Obsah alkoholu	4,1 % obj.
Barva	8–12 j. EBC
Chuť	střední, s harmonickou, vyváženou sladovou a chmelovou vůní
Balení	KEG sudy, lahve, plechovky, cisterny

Gambrinus Desítka Černé pivo z Plzně

Černé pivo Gambrinus je charakteristické karamelovou hořkosladkou chutí. Nezaměnitelnost a odlišnost jeho chuti v porovnání s ostatními tmavými desetistupňovými pivy je dána především zvláštním poměrem mísení několika druhů sladů a dále v použití proslavené plzeňské vody a nejlepších chmelů. Kombinací Černého Gambrinu se světlým pivem Gambrinus vzniká velice populární »řezané« pivo.

Černé pivo Gambrinus Desítka je k dispozici v těchto baleních: vratná lahev NRW 0,5 l, cisterna a cirkulační sud KEG.

Typ piva	tmavé
Typ kvašení	spodní
Obsah alkoholu	3,8 % obj.
Barva	min. 80 j. EBC
Chuť	středně plná, karamelově sladová s jemnou hořkostí a vůní po karamelu a chmelu
Balení	lahve, KEG sudy, plechovky, cisterny

Gambrinus Osma

Toto pivo doplňující řadu světlých piv značky Gambrinus je určeno zvláště pro místa a příležitosti vyžadující nižší obsah alkoholu. Snížený obsah alkoholu však neubírá pivu na kvalitě a to ve své kategorii představuje špičkový produkt.

Gambrinus Osma je balen do vratných lahví NRW o obsahu 0,5 l.

Typ piva	světlé
Typ kvašení	spodní
Obsah alkoholu	3,0 % obj.
Barva	6–8 j. EBC
Chuť	mírně nahořklá
Balení	lahve

Gambrinus Master

Nealkoholické pivo Gambrinus Master je určeno především řidičům, rekonvalescentům a ostatním, kteří z jakéhokoliv důvodu nemohou nebo nechtějí pít pivo alkoholické

a zároveň dobře vědí, že pouze pivo dokáže zahnat žízeň. Je vyrobeno tradičním varním postupem za použití nejkvalitnějších domácích sladů a chmelů a proslavené plzeňské vody. Osvěží organismus a neovlivní mysl.

Gambrinus Master je balen do vratných lahví NRW o obsahu 0,5 l a do plechovek o obsahu 0,33 l.

Typ piva	světlé
Typ kvašení	spodní
Obsah alkoholu	max. 0,5 % obj.
Barva	10–12 j. EBC
Chuť	jemná, sladovo-karamelová sladěná s chmelovým aroma
Balení	lahve, plechovky

Primus 10%

Relativně mladá značka vyráběná v Plzeňském Prazdroji, a. s., která si získává především v lahvovém balení širokou skupinu konzumentů. Jedná se o světlé pivo vyráběné nejmodernější technologií na špičkových zařízeních. Jde o typicky české světlé pivo s typickou sladovou chutí a lahodnou hořkostí charakteristickou pro plzeňská piva.

Název značky předurčil podobně jako u Gambrinu brabantský vévoda Jan I. zvaný Jan Primus, který byl podle pověstí prvním sladovníkem a je i ve světě nazýván patronem sladovníků. Kvalita tohoto piva, standardní balení včetně distribuce dává každému konzumentovi piva příležitost ochutnat tuto značku z rodiny plzeňských piv.

Typ piva	světlé
Typ kvašení	spodní
Obsah alkoholu	3,3 % obj.
Barva	7–10 j. EBC
Chuť	středně plná, slabá až středně esterová s postřehnutelnou jemnou vůní po chmelu
Balení	KEG sudy, lahve, plechovky, cisterny

Akce Pivovarského muzea

Pivovarské muzeum pořádá velké množství výstav, koncertů a dalších akcí. Podrobnější informace jsou uvedeny v Kalendáriu.

Základní informace o Pivovarském muzeu

Nejstarší muzeum svého druhu na světě je označováno odborníky za vrchol oboru. Stovky unikátních exponátů sledují historii vaření a kulturu piva od nepaměti po současnost. Původní právo-várečný dům s gotickou sladovnou, staročeskou hospodou, ležáckými sklepy a obrazovou galerií ročně navštíví 50 000 lidí.

Délka prohlídky 60 minut

Průvodce: živý - česky, anglicky, německy, písemný - v 11 jazycích

Otevřeno

Jednolivci leden-březen prohlídky denně v 11:00 a 14:00 hod, duben-prosinec denně od 10:00 do 18:00 hod, skupiny po celý rok na základě předběžného objednání

Vstupné 20,- Kč, příplatek za jazykový překlad 20,- Kč 12,- Kč děti, studenti a invalidé 20,- Kč děti, studenti a invalidé s příplatkem za jazykový překlad

Parkování parkoviště Plzeňský Prazdroj (500 m), parkoviště Štruncovy sady (100 m), přilehlé ulice

Informace a objednávky Pivovarské muzeum, Veleslavínova 6, 304 14 Plzeň, tel. 019/7224955, fax. 019/7235574

Zajímavosti o pivě

Už v Chamurapiho kodexu je zmínka

o kvetoucí pivovarské činnosti. Obsah mladiny v pivě i jeho cena se stanoví zákonem, porušování se trestá smrtí utopením. Prý sám bůh Ré naučil člověka připravovat pivo. Egypťská bohyně Hathor se opila pivem tak, že ani lidí nerozeznávala. Angličané připravovali pivo odedávna, dokonce ve 13. století byli ustanoveni zvláštní dohlížitelé nad pivovary a chmelnicemi. Roku 1530

Jindřich VIII. zapověděl chmelení piva, ale po 22 letech byl zákaz zrušen. Edda, sbírka pověstí severních národů z 9. století, považuje medovinu i pivo za dar bohů a věří, že po smrti budou muži ve Valhale z rukou krásné dívky pít pivo. V životopise sv. Otty se uvádí, že druhům tohoto světce chutnalo v Pomořansku slovanské pivo lépe než zahraniční víno. U kádě při karbování se za starých dob zpívaly písně vážného obsahu. Panovala pověra, že by se bez zbožného zpěvu várka nezdařila. Nebo se prý

zpívalo proto, aby se přemohla ospalost, aby nikdo nespadol do kádě. Chmel byl u nás rozšířen už v 11. a 12. století a pěstoval se dokonce i v Praze např. na Štěleckém ostrově Tělesný lékař Ferdinanda I. Mathiolus ve své zprávě o chmelu uvádí: »Odvar z květu a šišek chmele užívá se s dobrým prospěchem co protijed proti svrabu, úmoru a všem ostatním zevnější kůži nakažlivým nemocem, jako lišej, prašivina apod.«

Vybráno z publikace Velikovský, V., Dějiny zemědělského průmyslu v Československu, Praha 1936

Sbírky pivovarského muzea

Pivovarské muzeum v Plzni, jediné svého druhu v České republice, soustřeďuje ve svých sbírkách doklady spojené s výrobou

a konzumaci piva v minulosti. Je umístěno ve středověkém domě stojícím v historickém jádru Plzně nedaleko hlavního náměstí. První písemná sbírka o této budově pochází z roku 1492 a až do roku 1814 se v ní vystřídalo čtrnáct majitelů, z toho sedm sladovníků. Později byla v domě hospoda a ve 30. letech tohoto století známá Tázle-rova pivnice.

Dům, původně gotický a renesančně upravený, byl v roce 1804 klasicistně přestavěn do dnešní podoby. V interiéru se však zachovala pozdně gotická sladovna, ve které se od středověku připravoval slad pro místní pivovary a pro Měšťanský pivovar od jeho založení do roku 1867.

Myšlenka na založení pivovarského muzea se zrodila v roce 1929 a o pět let později byl ustanoven muzejní výbor, který začal sbírat staré pivovarnické předměty. Druhá světová válka a následné události způsobily, že muzeum bylo zpřístupněno veřejnosti až 8. května 1959. Základním fondem expozice se staly předměty, které členové muzejního výboru nashromáždili z darů starých měšťanských rodin a z pivovarů v Plzni a jejím okolí. Získáním vhodných prostor se mohla sbírkotvorná činnost rozvíjet systematicky a s potřebným odborným zpracováním, takže muzeum dnes vlastní významné a často ojedinělé doklady o výrobě piva a přidružených profesích.

Na přelomu let 1991 - 92 bylo muzeum rekonstruováno a modernizováno a vytvořena nová expozice muzejních sbírek. Veškeré náklady hradil Plzeňský Prazdroj, a.s., který je i zřizovatelem této ojedinělé kulturní instituce.

V prvních dvou místnostech, které byly původně šenkem a kuchyňkou, jsou exponáty dokládající historii českého pivovarnictví, kopie starých listin, středověká keramika, památky sladovnického cechu a dalších povolání vztahujících se k výrobě piva. Dvě další místnosti jsou věnovány zařízení starých hospod. Interiér typické městské hospody z přelomu 19. a 20. století skvěle přibližuje dobu již dávno minulou. Sladovna

je tvořena jedinečným dvoulodním pozdně gotickým prostorem, zaklenutým na čtyři hranolovité pilíře. V této významné architektonické památce evropské úrovně se zachovala středověká 18 m hluboká studna. Ve valčce v 1. patře, která sloužila k uložení a dosoušení zeleného sladu (válení) je vystaveno staré bečvářské a bednářské nářadí, měřicí pomůcky a ukázky výroby těchto řemesel. Samostatná místnost je věnována historii a zařízení pivovarských laboratoří, laboratorním přístrojům a knihovně s odbornou literaturou. Závěrečným prohlídkovým okruhem jsou dvoupatrové středověké sklepy vysekané v pískovcové skále. Sloužily k uložení kvasných kádí, ležáčkových sudů a ledu, který prostor chladil.

Služby pivovarského muzea veřejnosti

Prohlídky stálé expozice Pivovarského muzea nejsou jedinou zajímavostí této instituce. Historici a badatelé zde mohou navštívit specializovanou vědeckou knihovnu, která se svými knihami a spisy orientuje převážně na pivovarnictví. Tato knihovna slouží jako zdroj informací pro zájemce o historii piva a s ním spojená odvětví.

Plzeňský Prazdroj, a.s. jako zřizovatel této kulturní instituce zahrnuje Pivovarské muzeum do jedné ze svých prohlídkových turistických tras. Tzv. OKRUH provede zájemce jak pivovarem Plzeňský Prazdroj a Pivovarským muzeem, tak i historickými památkami města Plzně. Cena OKRUHU je 170,- Kč/osobu včetně vstupů do pivovaru a muzea a je jej možné objednat na adrese Plzeňský Prazdroj, a.s., U Prazdroje 7, 304 97 Plzeň, tel. 019/706 28 88, fax: 019/706 27 15 u paní Krsové.